

બીવી બચ્ચા માટેની દુઆ

રબના હબ-લના મિન અઝ-વાજિના વ ગુર-રિયાતિના
કુર-રત અઅ-યુનિવ વજ-અલ્લા લિલ મુપકીન ઈમામા.
તરજુમો:- હે અમારા પરવર દિગાર અર્પણ કર અમોને અમારી ઓરતો
અને અપલાદ તરફથી આંખો ની ઠંડક, અને અમોને
પરહેઝગારોના પેશવા બનાવી દે.

પાબિત કદમ રહેવાની દુઆ

રબના તા તુઝિઝ કુલુબના જઅર ઈઝ હસ-તના
વ હબ-તના મિલ્લાહક રહ-મતના
ઈન્ન-ત અલ્લા પર-મન.
તરજુમો:- હે અમારા પરવર દિગાર તુ અમારા હિલોને હિદાયત
આપ્યા બાદ મુસલ્મ ન કર, જલ્લે વજીલે ત્તકી પાસેથી રહમત
ખતા કર, એવાક તુર મોમી તાપવામ્મનો હૈ.

સાબરની દુઆ

રબના અઠ રિઝ અલવ ના મન રવ વ મીબિત
અઝ-સ મના વન્દાર ના અલવ મીયમિલ અફિરી ન.
તરજુમો:- હે અમારા પરવર દિગાર અમારા હિલોમા સબર આપ,
અમોને પાબિત કદમ રાખ, અને બાફિરોના
મુકાબલામાં અમારી માવ ફરમાવ.

ઓર કેહ દો અય મોહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ)
હક આ ગયા ઓર બાતિલ ભાગ ગયા, બેશક
બાતિલ ભાગનેવાલા હી હે. (આયત-૮૨, બની ઇસરાઇલ)

હક ઓર બાતિલ અવામ કી અદાલત મેં

મુજરાતીમાં ઉપાવનાર:- અદયા દઅવત કમીટી, બડીઆદ.

Haq or batil Awam ki ADALAT
ME
ABU MOHAMMAD BADIUDDIN

હક ઓર બાતિલ

અનુક્રમ માર્ગેકા		
ક્રમ	વિષય	પાન નં.
(૧)	ચંદ બે બુનયાદ સવાલાત	૨
(૨)	વહાબી કોન ?	૨
(૩)	નયા મઝહબ એહલે હદીષ યા ફિકહી મઝાહિબ	૬
(૪)	એક અસાન સવાલ	૭
(૫)	રસુલુલ્લાહ સલ. કી તઅઝીમ કોન નહીં કરતા ?	૧૨
(૬)	એહલે હદીષ બે-અદબ નહીં હે	૧૩
(૭)	કીસી ઇમામ ને અપની તકલીદ કરને કે લીયે નહી કહા	૧૪
(૮)	ઇમામ અબુ હનીફા રહ. એહલે હદીષ થે	૧૫
(૯)	હવાલા દીખાઈએ ઇનામ હાસિલ કીજીયે	૧૫
(૧૦)	સીર્ફ રસુલુલ્લાહ સલ.કી ઇતાઅત ફર્જ હે	૧૬
(૧૧)	કુરઆન વ હદીષ કે બારે મેં અહનાફ કા નઝરીયા	૨૦
(૧૨)	હમારા ઓર આપકા ફર્ક	૨૧
(૧૩)	અજીબ સવાલ	૨૨
(૧૪)	રસુલુલ્લાહ સલ.કે સિવા કોઈ માસુમ નહીં	૨૩
(૧૫)	નબી ઓર ઇમામ કા મરતબા મુખતલીફ હોતા હે	૨૪
(૧૬)	એક વાકેઆ	૨૫
(૧૭)	કોઈ ભી ઇમામ ગલતી સે મુબર્રા નહીં	૨૭
(૧૮)	ઇલ્લામ હમકો કુસુર અપના	૨૯
(૧૯)	ગુનાહ કે કામોં મેં કીસીકી ઇતાઅત જાઈઝ નહીં	૩૨
(૨૦)	હમારા મઝહબ ઓર ફિકહ	૩૩
(૨૧)	કુરઆને કરીમ કે બારે મેં નઝરીયા	૩૪
(૨૨)	અલ્લાહ કે બારે મેં અકીદા	૩૫
(૨૩)	અલ્લાહ કે લીયે સીફતે ઉલુ કા અકીદા	૩૬
(૨૪)	કુરઆન કે બારે મેં અકીદા	૩૯
(૨૫)	ઇમાન કે બારે મેં અકીદા	૪૦
(૨૬)	ગેઝલ્લાહ કા વસીલા	૪૧
(૨૭)	ફાતેહા ખલ્ફલ ઇમામ કા મસઅલા	૪૨
(૨૮)	રફુલ ચેદેન કા મસઅલા	૪૨
(૨૯)	હમારા તરીકા ઓર આપકા તરીકા	૪૩
(૩૦)	આઈયે રસુલુલ્લાહ સલ.કો ફેસલ બનાતે હેં	૪૪
(૩૧)	આખરી ગુઝારીશ	૪૬

હક-વ-બાતિલ અવામ કી અદાલત મેં

બિરમીલ્લાહીર રહમાનીર રહીમ

☆ અલ્હમ્દુલીલ્લાહી નહ-મદુહૂ વ-નસ્તઈનુ-હુ વ નસ્તગ-ફીરુહુ વ નુઅ-મીનુ બીહી વ-ન-તવક્કલુ અલયહી વ-નઉઝુબીલ્લાહી મીન શુરૂરી અન-ફુસીના વમીન સચ્ચી-આતી અઅમાલિના મંચ ચહદીલ્લાહુ ફલા મુઝીલ્લ લહુ વ મંચ ચુઝલીલ ફલા હાદિ-ચ લહુ વ અશહદુ અલ્લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વહ-દહુ લા શરી-ક લ હુ વ અશહદુ અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહુ વ રસુલુહુ.

અલ્લાહુમ્મ સલિલ અલા મુહમ્મદિં વ વ-અલા આલિ મુહમ્મદિન કમા સલ્લય-ત અલા ઈબ્રાહી-મ વ અલા આલિ ઈબ્રાહી-મ ઈન્ન-ક હમીદુમ મજીદ.

અલ્લાહુમ્મ બારી-ક અલા મુહમ્મદિં વ વ-અલા આલિ મુહમ્મદિન કમા બારક-ત અલા ઈબ્રાહી-મ વ-અલા આલિ ઈબ્રાહી-મ ઈન્ન-ક હમીદુમ મજીદ.

☆ બીરાદરાને ઈરલામ !

એલાન સુન ચુકે હેં કે મસ્લકે એહલે હદીષ કે મુતઅલ્લીક અપને ખયાલાત કા ઈઝહાર કરૂં. યાની ઈસ જમાઅત ઓર ઈસકે તરીકે કાર પર આપકે સામને રોશની ડાલું.

☆ ચંદ બે બુનીયાદ ઈલ્લામાત ☆

હકીકત ચે હેં કે મસ્લકે એહલે હદીષ કે ખીલાફ કઈ કીસ્મ કે ગલત ઓર બે-બુનીયાદ ઈલ્લામાત ઓર ઝુઠે બોહતાન લગાએ જાતે હેં. કીતને હી નમૂને કે શુકુક વ શુબ્હાત કા ઈઝહાર કીયા જાતા હેં.

૧. ચે એક નઈ જમાઅત હેં.
 ૨. ચે મુહમ્મદ બીન અબ્દુલ વહાબ નજદી કી જમાઅત હેં.
 ૩. ચે એક વહાબી ફીરકા હેં જુસકા કોઈ ભી મઝહબ નહી.
 ૪. ચે રસુલુલ્લાહ સલ. કી ભી ઈઝઝત નહીં કરતે (નઉઝુબીલ્લાહ) બે અદબ હેં.
 ૫. અઈમ્મા એ મુજતહીદીન ઓર અવલીયાએ કીરામ કી ઉનકે પાસ કોઈ ઈઝઝત ઓર એહતેરામ નહી.
 ૬. ચે એક નયા મઝહબ ઓર નયા ફીરકા હેં જુસ ને અસલ દીન કી મુખાલીફત કી હેં.
- ચે હેં વો ઈલ્લામાત જો કે ઝબાને ઝહ આમ હેં.

વહાબી કોન ?

જહાં તક “વહાબી” કા તઅલ્લુક હે તો ચે લફઝ આમ તોર પર મુખાલીફ કી ઝબાન પર ઝરૂર હેં, લેકીન હમારા ઈસ સે કોઈ વાસ્તા નહી હેં. મુહમ્મદ બીન અબ્દુલ વહાબ રહ. કી જમાઅત સે હમારા કોઈ કતઈ તઅલ્લુક નહી.

હમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી

હક ઓર બાતિલ

જમાઅત હૈ ઓર સીફ વહી હમારી જમાઅત કે ઇમામ, મુરશદ ઓર કાઈદ હૈ, લેકીન ચુકે હમ બફઝલે તઆલા હક પર હૈ ઓર અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હમે તુમ્હારે ઇલ્ઝામાત ઓર ગાલીયો સે બચાના થા ઇસ લીયે તુમ લોગ “વહાબી” નામ લેકર ગાલીયાં દેતે હો મગર ન માલૂમ કીસે દેતે હો ? (બીલકુલ ઇસી તરહ) જેસા કે રસુલુલ્લાહ સલ. કે ઇબ્તીદાઈ દોરે નબુવ્વત મે મુશરીકીન રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી શાન મેં કઈ ના શાઈસ્તા બાતે ઓર ગુસ્તાખીયાં કરતે થે. લેકીન ઉન કે લીયે મુશકીલ મસઅલા ચે થા કે ઉનકા નામ તો મુહમ્મદ (સલ.) હૈ જુસ કે મા'ના હૈ “તારીફ કીયા હુવા” અબ અગર કહેતે હૈ કે તારીફ કીયા હુવા એસા હૈ યેસા હૈ (નઉઝુબીલ્લાહ) ઝુઠા હૈ, સાહીર હૈ વગેરહ વગેરહ તો ઇસ કીસ્મ કે જુમલે ઓર ફકરે કેસે બન સકતે હૈ ? જબકે ઉસકા નામ હી એસા હો જુસકા માઅના “તારીફ કીયા હુવા” હો.

ઉસ કી શાન મેં બદગોઈ ઝેબ હી નહીં દેતી, ઇસ લીયે ઉન્હોને મુહમ્મદ સલ. કા ઇસ્મે ગીરામી (નામ) તબદીલ કરકે “મઝમુમ” રખ દીયા જુસ કે માઅના મઝમ્મત કીયા હુવા યાની ઘુલ્કારા હુવા, ભટકા હુવા એસી સૂરત મેં બદગોઈ ઓર ગુસ્તાખાના જુમલે ભી બન સકતે હૈ. ચૂનાંચે કહેને લગે મઝમુમ એસા હૈ મઝમુમ યેસા હૈ. ગરઝ કે અપની મરઝી સે જો કુછ ભી ચાહતે કહેને લગે.

જબ રસુલુલ્લાહ સલ.ને સુના તો આપને ફરમાયા : દેખો

હક ઓર બાતિલ

અલ્લાહ તઆલા કી મહેરબાની, કે કુરૈશ કી ગાલીયાં મુઝસે કીસ તરહ ટાલ દી હૈ, વોહ ગાલીયાં દેતે હૈ મઝમુમ કો જબકે મેં મુહમ્મદ હું.(સલ.)

મેરે પ્યારે ભાઈઓ !

ઇસી તરહ એહલે હદીષ કે મઅના હૈ “કુરઆન વ હદીષ” વાલે અબ ઉન પર જો ઇલ્ઝામાત લગાએ ઓર ગાલીયાં દે કે કુરઆન વ હદીષ વાલે એસે યેસે હૈ....કુરઆન વ હદીષ વાલે ઝુઠે હૈ તો ચે બાત કીસી સૂરત મેં ભી બન ન સકેગી. કયું કે કુરઆન ઓર સહીહ હદીષ કો કોઈ ભી ગલત કહેને કી જસારત નહીં કર સકતા. લીહાઝા અલ્લાહ તઆલાને ઉન સે ચે નામ ભૂલા દીયા ઓર ઉન્હોને એક નયા નામ ઓર ફરઝી (કામચલાઉ) નામ અખ્તયાર કર લીયા. અબ કહેતે હૈ કે વહાબી એસે હૈ યેસે હૈ, ઝુઠે હૈ વહાબી નયા મઝહબ હૈ વગેરહ વગેરહ. ન માલૂમ ચે વહાબી કોન હૈ ? ચે ભી આપ હી કે ભાઈ હોંગે. બખૂશી ઉન કે નામ રખીયે હમારા ઉન સે કોઈ વાસ્તા નહીં. ચે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કી હમ પર ઇબ્તીહાઈ અઝીમ નવાઝીશ હૈ.

બાકી રહા મુહમ્મદ બીન અબ્દુલવહાબ નજદી (રહ.) અપને વકત કે અઝીમ આલીમ, અઅલા મુજતહીદ ઓર મુજદ્દીદ ચે ઉન્હોને દીન કી ખીદમત કી હૈ લેકીન હમારા ઉન સે કોઈ વાસ્તા નહીં હૈ. હમ ને ઉનકા કલમા નહીં પઢા હૈ ન હી

हक ओर जातिल

वो हमारा धिमां ओर मुश्क है . हम तो ताबेदार है सीई मुहम्मद सल. के जुन को अल्लाह तबारक व तआला ने नबुप्पत की जलअत अता की ओर अपना पंयगजरे आभीरुऊऊमां का भरतजा देकर मजउष (मोकल्या) इरमाया. नबुप्पत या रीसालत का धतना अअला ओर अरइा मकाम सीई रसुलूलाह सल्लल्लाहू अलय-हि व सल्लम को हासील है, आप के सीवा कीसी ओर को ये मकाम व भरतजा हरगीऊ हरगीऊ हासील नहीं है. न मुहम्मद जीन अब्दुल पहाज रह. को न ही कीसी ओर को ये मकाम हासील है.

अहले हदीष सीई रसुलूलाह सल्लल्लाहू अलय-हि व सल्लम के पैरुकार है, दरम्यान मे मुस्तआर (उधार) लीये हुवे दुसरे अधिमा के काईल नहीं है ओर न ही अल्लाह ओर अपने दरम्यान पसीले वास्ते के हम काईल है.

हमारे रजने जराहे रास्त अपने से मांगने का हुकम इरमाया है. अल्लाह तबारक व तआलाने कुरआने हकीम मे इरमाया है के, (उद-उनी अस्तजुज लकुम) (मुअमीनुन - ६०)

जराहे रास्त मुज को पुकारो ओर मेरा इजल मुज ही से तलज करो में ही देता हु.

रसुलूलाह सल्लल्लाहू अलय-हि व सल्लम ने इरमाया है के मेरी धतीजाअ करो ओर अल्लाह के प्यारे जन जाओ. जराहे रास्त तो हमारा वास्ता धसी तरह है.

हक ओर जातिल

हमारी धिजादत का सीधा तअल्लुक अल्लाह तबारक व तआला की जात से है ओर धसी तरह धताअत इकत मुहम्मदुर्रसुलूलाह सल. की हमारे लीये काई है. अल्लाह तआला का कुरआने हकीम, रसुलूलाह सल्लल्लाहू अलय-हि व सल्लम की हदीष शरीइ हमारे पास मौजूद है, हम उन्ही पर अमल करने वाले है, हम पसीले वास्तों के काईल नहीं है, हम दरम्यान में कीसी दुसरे अधिमा के मोहताज नहीं है. जैसा के तुम दरम्यान में दिगर स्टेशन जनाते हो, हम उनके मोहताज नहीं है. हम कुरआन व हदीष के बाद तीसरी कोई बात कबुल नहीं करते. धसी जीना पर हम पर ये धल्लाम के इलां की जमाअत है या धस कीस्म के दुसरे धल्लामात कीसी भी सूरत में यस्पां नहीं हो सकते. धस सझाई के बाद आधये हम जतलाअे के आप की जुनीयाद कज पडी ? आप कहां थे ? आप जुद नहीं जतलाते हो हम जतलाते है के आप की धपतीदा कज से हुई ?

**नया मजहज अहले हदीष या
ईकही मजाहीज**

धिमां शाईई रह., धिमां मालीक रह. ओर धिमां अहमद धिन हम्जल रह. (तीनो जुजुर्गी) थोडे बाद के है. धिमां अबु हनीइा रह. की पीलादत सन ८० हीजरी में हुई ओर पझात सन १५० हीजरी में हुई थी ओर धिमां धपने जरीर की तवारीज के मुतालअे (पढने) से मालूम होता है के मुसलमानो ने सन ८३ हीजरी में हीजल बंदरगाह पर लश्कर

કશી કી ઓર સીન્ધ ફતેહ કરતે હુવે સન ૯૩ હીજરી મેં ઈસ્લામ મુલ્તાન ભી પંહુચાયા. ઉસ પકત ઈમામ અબુ હનીફા રહ. કી ઉમ્મ બમુશકીલ ૧૩ યા ૧૪ સાલ કી બનતી હૈ, જો અભી તક બાલીગ ભી નહીં હુવે થે, જીસકા કોઈ મઝહબ બનતા યા ખુદ હી ઈમામ બનતે વગેરહ. મતલબ યે હે કે ઉસ પકત હનફીયત કા કોઈ વજુદ હી નહીં થા, યાની ઉસ પકત ન હનફી થે, ન માલીકી ન શાફઈ, ન હમ્બલી વગેરહ. અલ્લામા મુહમ્મદ ઈદરીસ કાંઘેલ્વી રીસાલા “ઈજતીહાદ વ તકલીદ” સફા ૧૧ પર લીખતે હૈ “અહદે સહાબા મેં (સહાબા કે દોર મેં) ચે મઝાહીબે અરબા હનફી, શાફઈ, માલીકી, હમ્બલી નહીં થે.”

મુહમ્મદ બીન અબ્દુલ અઝીઝ હનફી “અલ કલ્લુલ અસ્સદીદ” સફા ૩ પર ઓર મુલ્લા અલી કારી (હનફી) શરહ અન્નુલ ઈલ્મ ૧૨/૪૪ પર લીખતે હૈ કે કીસી કો અલ્લાહ તઆલાને હનફી યા માલીકી યા શાફઈ યા હમ્બલી બનને કા હુકમ નહીં દીયા.

એક આસાન સવાલ

પ્યારે ભાઈઓ ! બતલાઈયે કે આપ કો ઈસ્લામ સીખાયા કીસને? મુસલમાન તુમ્હે કૌન કર ગયા ? પહેલે ચકીન તો કર લીજીયે કે વો કોન થા ? ઘોકા તો આપ સે નહી હુવા ? યાદ રખીયે વો એહલે હદીષ થા જીસને આપ કો મુસલમાન કીયા, દીન તુમ્હારે પાસ હમને પંહુચાયા તુમકો હમારા મશ્કૂર (શુકરગુઝાર) હોના ચાહીયે, તુમ ઉલ્ટે હમે ડાંટતે હો કે તુમ્હારા મઝહબ નયા હૈ.

હમારે પૈશ્વા ઓર રહેબર મુહમ્મદુર રસુલુલ્લાહ સલ. હૈ. જીસ મઝહબ કી બુનીયાદ મુહમ્મદુર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને રખી હો વહી હમારા મઝહબ હૈ. સુરે યુનુસ કે દુસરે રૂકુઅ મે અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈ .

(ઈન અતબીઉ ઈલ્લા મા યુહા ઈલય્ય) (યુનુસ : ૧૫)
તરજુમા : મેં સીફે ઉસ બાત કા તાબેઅ હું જો કે વહી કે ઝરીયે મુઝ તક પંહુચી હૈ.

ચાની રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ વહી કે તાબેઅ હે યાની વો દીન જો કે સીફે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે નાઝીલ હુવા હૈ. બાકી વો ચીઝ જીસ કો મોલ્વીયોં કી પંચાયત યા એસેમ્બલી બનાએ વો દીન નહીં બલકે જો આસમાન સે નાઝીલ હુવા વહી પંચગમ્બર કા મઝહબ હૈ. વહી લશ્કર કા મઝહબ હૈ, જો ઈમામ કા મઝહબ, વહી મુરીદો કા મઝહબ, જો કાઈદ કા મઝહબ હૈ, વહી અવામ કા મઝહબ. (યાદ રખીયે) હમારે મુરશાદ વ રહેબર કાઈદ ઓર ઈમામ મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ. હૈ ઓર ઉનકા મઝહબ વહી હૈ તો હમારા મઝહબ ભી વહી હૈ, ઉસ કે સીવા તીસરી કોઈ ચીઝ નહીં હો સકતી.

ફીકહ હનફી, માલીકી, શાફઈ હમ્બલી ઓર જાફરી તો બાદ કી હે જો કઈ સહીયોં કે બાદ વજુદ મેં આઈ હૈ. ફુરઆને હકીમ વ હદીષ શરીફ તો ઉન ફુકહા સે પહેલે હી મોજુદ થે, જો પહેલે મોજુદ હો વો સહીહ હૈ યા કઈ સહીયોં કે બાદ લોગો કે હાથો સે વજુદ મેં આનેવાલી

હક ઓર બાતિલ

ચીઝ સહીદ હૈ ? આપ બતલાઈયે આપ કા મઝહબ નયા
યા હમારા મઝહબ નયા ? જો ચીઝ બાદ મેં બને વો નઈ
કહી જાયેગી યા જો પહેલે ઓર બહુત પહેલે મૌજુદ હો
વો નઈ હોગી ?

અલ્લાહ એક, નબી સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ એક,
લેકીન આપ પહેલે ચાર, આપ કે એક ઓર ભાઈ કા ઇઝાફા
હો ગયા. અબ આપ હો ગયે પાંચ, બતલાઈયે કે એક મેં સે ટુટ
ક પાંચ આપ બને યા હમ ?

બતલાઈયે ઝઘડા ફસાદ કરનેવાલે, અલગ હોનેવાલે, નયા
ફીરકા બનાવેવાલે આપ હે યા હમ ?

હમે હમારે આકા જીસ જગહ પર છોડ ગયે થે હમ આજ
તક ઉસી જગહ પર ડટે હુવે હૈ. જીસ મોકફ પર હમકો કાઈમ
કર ગએ ઉસી પર આજ તક ઉસી તરહ કાઈમ હૈ. આપ ટુટ કર
પાંચ બન ગએ હૈ.

સુરે અંબીયા કે છટે રુકુઅ મેં આયા હૈ કે
(ઈન્ન હાઝીહી ઉમ્મતુકુમ ઉમ્મતંવ વાહીદતન વ
અના રબ્બુકુમ ફઅ-બુદ્દન) (અલઅંબીયા-૯૨)

તરજુમા : તુમહારી એક જમાઅત હૈ (તુમ હો યા પાંચ જમાઅતો
નહીં હો) તુમહારા રબ એક મેં અલ્લાહ હું, પસ મેરી હી બંદગી
કરો.

હમારે દસ્તુર કી કીતાબ મેં આજ તક એસે હી લીખા હુવા
હૈ, ઉસી દસ્તુર પર હમ કાઈમ હૈ. હમારા આઈન જો હમારા
પેશ્વા હમે દે ગયા હૈ હમ ઉસી પર અબ તક કાઈમ હૈ. હમ

હક ઓર બાતિલ

આપ કી તરહ ટૂટ કર પાંચ ટુકડે નહીં બને. આપ પાંચ કચું
બન ગએ ? યે આપ કી મરઝી હૈ. પાંચ કયા ખ્વાહ પચાસ
બન જાઓ મગર (દુસરો પર) એઅતરાઝ તો કીસી બુનીયાદ
પર કીજીયે, કહેતે હૈ કે “જાદુવો જો સર ચઢ કર બોલે.” દુનિયા
કી કીસી કીતાબને યે દાવા નહીં કીયા હૈ કે મે હક પર હું. હર
એક અપની તહકીક સે લીખતા હૈ ઓર અપને દલાઈલ દેતા હૈ
ઓર વઝાહત બયાન કરકે ઇખ્તીતામ પર કહ દેતા હૈ કે
“વલ્લાહુ અઅ-લમ બીસ્સવાબ..” યાની યે મેરી તહકીક હૈ
આગે અલ્લાહ બેહતર જાનતા હૈ. દુનિયા કી કીસી કીતાબ કા
યે દાવા નહીં કે મેં હક પર હું ઓર દુસરે બાતીલ પર હૈ લેકીન
યે દાવા ફક્ત “વહી” કો હાસીલ હૈ કે જો કુછ “વહી” નાઝીલ
હુઈ હૈ વોહી બરહક હૈ. જો ચીઝ આસમાન સે નાઝીલ હુઈ
ફક્ત વોહી યે દાવા કર સકતી હૈ, જૈસે કુરઆને હકીમ મેં
ઈશાદ હૈ

(વ બિલ હકિક-અન-ઝલ્લા હુ વ બિલ હકિક
ન-ઝલ) (બની ઈસરાઈલ : ૧૦૫)

તરજુમા : “ઈસ કુરઆન કો, હમને હક કે સાથ નાઝીલ કીયા હૈ
ઓર હક કે સાથ હી નાઝીલ હુવા હૈ”

જીસકા વાઝેહ મતલબ યે હુવા કે ઈસ બાત મેં કીસી કીરમ
કા શક નહીં હૈ. યે હક હૈ, હક કે સાથ નાઝીલ હુવા હૈ, ઓર
હક કે સાથ હી હમ તક પંહુચા હૈ, ખ્વાહ આપ ઉસ મેં શક કરે.
એક શખ્સ કહેતા હૈ કે ઉસકો આના તો એક કે પાસ થા મગર
કીસી દુસરે કે પાસ ચલા ગયા. દુસરા કહેતા હૈ આયા હૈ લેકીન

હક ઓર બાતિલ

અબ ભી કીસી દુસરી ચીઝ કી ઝરૂરત છે, તીસરા કેહતા છે આયા છે લેકીન મુકમ્મલ નહીં, તમામ મસાઈલ કુરઆન વ હદીષ મેં નહીં છે, ચોથા કેહતા છે આયા તો છે લેકીન હમારી સમજ સે બાલા તર છે ઈસ લીચે બડે જો કુછ લીખ ગએ છે ઉસી પર અમલ કરેંગે.

મગર હમારા ઈમાન છે કે હક છે, હક કે સાથ આયા છે, હક પર નાઝીલ હુવા છે ઓર હક હી રહેગા, ઈસકે અલાવા જો કુછ ભી છે સબ બાતીલ છે, હક ન મીટા છે ન મીટિગા. કુરઆન વ હદીષ કે અલાવા કોઈ તીસરી ચીઝ નહીં છે લેકીન યાદ રખીયે ચે હમ અપની તરફસે નહીં કહ રહે બલકે ચે દાવા કુરઆન વ હદીષ ઓર ખુદ જનાબ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને કીયા છે.

રીસાલતે મઆબ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જો કુછ તુમ્હારે સામને પેશ કીયા છે હક છે, ઉસ મેં કોઈ શક નહીં. ઈસ ફરમાને નબવી સલ. મેં અવ્વલ તા આખીર કોઈ એસા ચોર દરવાઝા નહીં છે જુસ મેં કોઈ ભી ગલત મસઅલા રાહ પા સકે. આપ કી કીતાબો મેં કઈ ગલત મસઅલે છે, અગર બયાન કીચે જાએ તો આપ ખુદ ભી કાનો મેં ઉંગલીયાં ડાલ લેંગે કે હમ ન સુને તો બહેતર છે, મગર હમ વો બયાન નહીં કરતે, સીફ ચે બતાના મકસુદ છે કે એઅતરાઝાત સે બાલા તર ઓર તન્કીદ (ટીકા-ટીપ્પણી) સે મહફૂઝ ફકત “વહી” છે, દુસરી કોઈ ભી ચીઝ તન્કીદ સે બાલા તર નહીં છે. જબ તક કોઈ તબલીદી નહીં આઈ ચે મસ્લક સહાબા કીરામ રઝિયલ્લાહુ અન્હુમ ઓર તાબઈન ઓર તબઅ તાબઈન રહિમહુલ્લાહ કા થા. જેસા કે શાહ પલીઉલ્લાહ રહ.ને તહરીર ફરમાયા છે કે ચાર

હક ઓર બાતિલ

સો સાલ તક મુસલમાન કીસી ભી તકલીદ યા કીસી ખાસ મઝહબ પર નહીં થે. લેકીન ચારસો બરસ કે બાદ ચે મઝાહીબ વજુદ મેં આએ, પસ જો મઝહબ ચાર સદીયો બાદ બના હો ચાની રસુલુલ્લાહ સલ. કે ચાર સદીયો બાદ જો મઝહબ વજુદ મેં આયા હો વોહ સચ્ચા મઝહબ! ઉસ મઝહબ કો હક સમજા જાયે ! ઓર જો કુરઆન વ હદીષ પર અમલ પેરા હો ઉસે બાતીલ કહા જાયે ! હે કોઈ સુનનેવાલા ? હે કોઈ અદાલત ? હે કોઈ ઈન્સાફ કરનેવાલા ?

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી તાઝીમ કોન નહીં કરતા ?

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી તાઝીમ ન કરને કા જો હમ પર ઈલ્લામ લગાયા જાતા છે વો બીલકુલ ગલત છે, કયું કે તાઝીમ ઓર અદબ જુસકા હોતા છે ઉસ કી હર બાત મુકદ્દમ ઓર સબ સે બાલા હોતી છે. મે આપ સે પુછતા હું કે બાપ કા અદબ ઓર તાઝીમ લાઝીમ છે યા નહીં ? એક શખ્સ બાપ કા અદબ ઓર તાઝીમ તો કરતા છે લેકીન ઉસકે હુકમ કી તાબેદારી નહીં કરતા છે, કયા ઉસ બેટે કો બાપ કા ફરમા બરદાર કહા જાયેગા ? (અલ્લાહ કે લીચે) તુમ હી બતલાઓ ! હાલાંકી દોનો મેં સે કોઈ ભી અલ્લાહ નહીં દોનો મખ્લૂક છે, દોનો હી ઉમ્મતી છે, તબ ભી જો શખ્સ અપને વાલીદ કા હુકમ નહીં માનતા ઉસે બે અદબ કહેંગે યા નહીં ? તો જો રસુલુલ્લાહ સલ. કી સુન્નત, તરીકે ઓર હુકમ કે ખીલાફ અમલ કરે ઓર દાવા કરે કે હમ હી છે નબી કા અદબ વ એહતેરામ કરનેવાલે ! (સચ્ચમુચ્ચ ચે ખુલા મઝાક છે)

એહલે હદીષ બે અદબ નહીં હૈ

એહલે હદીષ ઓર રસુલુલ્લાહ સલ. કે બે અદબ, એસા જોડ બનતા હી નહીં. જીન કા મઝહબ હી રસુલુલ્લાહ સલ. કી હદીષ શરીફ, જીનકા મસ્લક હી રસુલુલ્લાહ સલ. કી સુન્નત, જીન કા અકીદા, મસ્લક ઓર દીન હી રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કા હુકમ હૈ. જો આપ સલ. ને ફરમાયા, જો આપને અમલ કીયા, જો આપ સલ. ને બતલાયા, યહી હમારા મસ્લક હૈ, યહી હમારા દીન હૈ ઓર એસે લોગો કો આપ કહેતે હૈ કે યે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે બે અદબ હૈ. બે અદબ તો આપ હૈ જીન્હોને રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે મુકાબલે મેં તાગુત ખડે કર દીયે હૈ, ઉનકે મઝહબ કે મુકાબલે મેં દુસરોં કે મઝહબ પેશ કીયે ઓર ઈબ્તીયાર કર લીયે. કીતાબ કે મુકાબલે મેં દુસરી કીતાબ લે આએ, જીન્હો ને આપ સલ. કે કૌલ કે મુકાબલે મેં ઓરોં કે કૌલ કો તરજીહ દી ઓર મુફ્તી કે ફતવા કો અહમીયત દી, આપ સલ. કે અકવાલ કે મુકાબલે મેં દુસરોં કે અકવાલ ઓર કયાસ પેશ કીયે, આપ કે ફરમાન કે મુકાબલે મેં દુસરોં કે ફરમાન પેશ કીયે. (એહલે હદીષ એસા નહીં કરતે ઈસ લીયે કે) એહલે હદીષ કતઅન બે અદબ નહીં, હમ કીસી ભી સહાબી, કીસી ભી ઈમામે દીન કે બે અદબ નહીં હૈ અલબત્તા હમ મરતબે કા ખ્યાલ રખતે હૈ.

કીસી ઈમામ ને અપની તકલીદ કે લીયે નહીં કહા

આઈયે ઈસ બાત કા ફૈસલા કરતે હૈ, આપ અપને ઈમામ કે એસે અહકામાત દીખલાઈએ. યે મેરા ખુલા ચેલેંજ હૈ કે તુમ ઈમામ શાફીરહ. કી કોઈ એક સનદ દીખલાઓ જીસ મેં કહા ગયા હો કે તુમ અપને આપકો શાફી કહેલાઓ, મેરી ફીકહ પર અમલ કરો ઓર મેરી પૈરવી કરો, યા ઈમામ અહમદ બીન હમ્બલ રહ. ને ફરમાયા હો કે અપને આપકો હમ્બલી કહેલાઓ, મેરી ફીકહ પર અમલ કરો ઓર મેરી પૈરવી કરો યા ઈમામે માલીક રહ. ને ફરમાયા હો કે મેરી ફીકહ પર અમલ કરો ઓર મેરી પૈરવી કરો ઓર અપને આપકો માલીકી મશહુર કરો, યા ઈમામ અબુ હનીફા રહ. ને ફરમાયા હો કે મેરી ફીકહ પર અમલ કરો ઓર મેરી પૈરવી કરો ઓર અપને આપકો હનફી કહેલાઓ યા ઈમામ જાફર સાદીક રહ. ને ફરમાયા હો કે મેરી ફીકહ પર અમલ પૈરા હોકર અપને આપકો જાફરી કહેલાઓ ઓર મેરી પૈરવી કરો. યે કુલ પંદરહ સવાલ હુવે. મેં હર સવાલ કે બદલે એક હજાર રૂપિયે ઈન્આમ દેતા હું. મુજે મનદરજા બાલા અલ્ફાઝ દીખલાઈયે ઓર હર સવાલ કે જવાબ કે એવઝ મબલગ એક હજાર રૂપિયે (રૂપિયા એક હજાર પુરા) વસુલ કરતે જાએ. (ઈન્આમ કી ચેલેંજ આજ ભી જમાઅતે અહલે હદીષ સિન્ધ કી તરફ સે બરકાર હૈ. અગર કીસીકે કે પાસ દલીલે હો તો ઈસ જગહ રાબ્તા કાયમ કરે.) અગર યે અલ્ફાઝ નહીં હૈ તો આપ હમ પર યે ઈલ્લામ કયું કર લગાતે હૈ ? જબ આપ કે ઈમામ ને હી એસા કોઈ દાવા નહીં કીયા તો ફીર હમ પર ઈલ્લામ કયું કર આઈદ કરતે હૈ ? હમ હર ઉસ શખ્સ કી મુખાલીફત કરેંગે જો હદીષ કે ખીલાફ હો, ખ્યાહ વો હમારા હકીકી ભાઈ હી કયું ન હો.

ઇમામ અબુ હનીફા ખુદ એહલે હદીષ થે

અબ આપ હી બતલાઇયે કે કયા ઇમામ અબુ હનીફા રહ. કુરઆન વ હદીષ કે ખીલાફ થે ? અગર જવાબ હાં મે હૈ તો ફીર હમ ભી ઉન કે ખીલાફ હૈ (અગર નહીં તો હમ ભી ઉનકે ખીલાફ નહીં) હમ કીસી ભી ઇમામ કો કુરઆન વ હદીષ કે ખીલાફ ખાબીત નહીં કરતે તો ફીર હમ ઉન કે ખીલાફ કેસે હો સકતે હૈ ? ઇમામ કા એક કોલ હૈ. આપ કે ઇમામ શામી ને અપની કીતાબ કે શુરૂઅ મેં નકલ કીયા હૈ. શામી આપકી મોઅતબર કીતાબ હૈ ઉસ કે મુકદ્દમા મેં લીખા હૈ કે અબુહનીફા સે સહીહ રીવાયત હૈ કે ‘ઇઝા સહહલ હદીષુ ફહુવ મઝહબી’ યાની સહીહ હદીષ મેરા મઝહબ હૈ (ખ્વાહ વો કભી ભી મીલે) ઇસ કોલ કે મુતાબીક તો યે હમારા મઝહબ હુવા ઓર ઇમામ અબુહનીફા રહ. હમારે એહલે હદીષ હુવે. આપ કે તો વો ભી ન હુવે. આપ લોગોં કા મઝહબ હૈ ફીકહ (જૈસા કે આપ કહેતે હૈ).

હવાલા દીખાઈયે ઇનામ હાસીલ કીજીયે

ભલા અબ દીખાઈયે કે ઇમામ સાહબ ને ફરમાયા હો કે મેરી ફીકહ પર ચલો ફક્ત ઇતના હી દીખાદો કે ફીકહ મેરા મઝહબ હૈ, કદુરી મેરા મઝહબ હૈ, આલમગીરી મેરા મઝહબ હૈ, કાઝીખાન મેરા મઝહબ હૈ, મીનચતુલમુસલ્લી મેરા મઝહબ હૈ, અગર આપ એસા દીખા દેતે હૈ તો હર એક કીતાબ કે બદલે મેં હઝાર રૂપયા બતોરે જુરમાના અદા કરૂંગા.

હિદાયા, કાઝીખાન, કદુરી, દુર્રેમુખ્તાર, આલમગીરી, નુરીલ ઇઝાહ, શામી ઓર મીનચતુલમુસલ્લી, યે કુલ આઠ

કીતાબે હૈ, ઇન આઠ કીતાબોં મેં સે દીખલાઈયે કે ઇમામ સાહબ ને કહા હો કે મેરા મઝહબ ફીકહ હૈ, આઠ હજાર રૂપિયે દેને કે લીયે તૈયાર હું.

(ઇન્આમ કી ચેલેંજ આજ ભી જમાઅતે અહલે હદીષ સિન્ધ કી તરફ સે બરકરાર હૈ.)

દુસરી તરફ હમને બતલા દીયા હૈ કે ઇમામ સાહબને ખુલે લફઝો મે ફરમાયા હૈ કે મેરા મઝહબ સહીહ હદીષ હૈ.

અલગરઝ તમામ મુસલમાન ઇસ બાત પર મુતફીક હૈ કે હદીષ કી સબસે સહીહ કીતાબ સહીહ બુખારી શરીફ હૈ. ઇસ પર ઉમ્મત કા ઇત્તીફાક હૈ કુરઆન મજીદ કે બાદ દુસરી સહીહ તરીન કીતાબ બુખારી હૈ. અબ ઇસ કે મુતાબીક ઇમામ સાહબ કા મઝહબ બમઅ કુરઆન કે (કુરઆન કે સાથ) બુખારી હૈ યા શામી ? પરના આપ હી બતલાઈયે કે ઇમામ સાહબ ને ફરમાયા હો કે હીદાયા મેરા મઝહબ હૈ લેકીન ઇમામ સાહબ ને ફરમાયા કે “સહીહ હદીષ હી મેરા મઝહબ હૈ” ઓર વો બુખારી શરીફ હૈ. સાફ ઝાહીર હૈ કે સહીહ હદીષ બુખારી શરીફ હૈ ઝરા સોચીયે ! કોઈ આપ સે ઘોખા તો નહીં કર ગયા હૈ ? ઇસ કે બરઅક્સ મુઝ સે સવાલ કીયા જાએ તો જવાબ દેને કે લીયે તૈયાર હું.

સીઈ રસુલુલ્લાહ સલ. કી ઇતાઅત ફર્મ હૈ

હમારા ઇમામ તો ખુલ્લમ ખુલ્લા હમે એસા હી હુકમ દે ગયા હૈ. આપ સલ. ને ફરમાયા કે મેરી ઇતાઅત કરો, મેરી પૈરવી કરો. અતીઉલ્લાહ વ અતીઉર્રસુલ વલા તૂબ-તિલુ અઅ-માલકુમ.
(મુહમ્મદ : ૩૩)

તરજુમા : ઈતાઅત કરો અલ્લાહ કી ઓર રસુલ કી ઓર અપને અઅમાલ કો બરબાદ ન કરો.

કીસી કો જુરઆત હૈ જો ઈસ હકીકત સે ઈન્કાર કરે ? અરછા આગે ચલીયે ઈરશાદ હોતા હૈ : મંચ યુતીઈર-રસુ-લ ફ-કદ અતાઅલ્લાહ. (અન્નીસા : ૮૦)

તરજુમા : જીસને રસુલુલ્લાહ સલ. કી ઈતાઅત કી કિસને અલ્લાહ કી ઈતાઅત કી.

અગર કોઈ ચે કહે કે મંચ યુતીઈ અબા હનીફા ફ-કદ અતા અલ્લાહ તો કયા ચે સહીહ હોગા ? કભી નહીં ! યહાં રસુલુલ્લાહ સલ. કી ઈતાઅત કા હુકમ કીયા ગયા હૈ (ન કે કીસી ઉમ્મતી કી ઈતાઅત ઓર તકલીદ કા) કુરઆન મજીદ મેં ઈસકા મઝીદ સબુત મૌજુદ હૈ ફરમાયા :

કુલ ઈન ફુતુમ તુહિબ્બુનલ્લાહ ફત્તબિઉની યૂહ-બિબ ઝૂમ્લાહ. (આલે ઈમરાન : ૩૧)

તરજુમા : "અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા સે મુહોબ્બત કરતે હો તો તુમ મેરી (મુહમ્મદ સલ. કી) ઈતાઅત કરો તાકે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે મુહોબ્બત કરે"

સુરે મુહમ્મદ મેં અલ્લાહ તઆલાને યું ઈરશાદ ફરમાયા : વલ્લઝી-ન આ-મનુ વ અમીલૂરસાલિહાતિ વ આ-મનુ બિમા નૂઝિઝ-લ અલા મૂહમ્મદિં વ વ હૂ-વલ હક્કૂ મિર-રબિબિહિમ કફફ-ર અન્હૂમ સરિયઆતિહિમ વ અરલ-હ બા-લહુમ. (મુહમ્મદ : ૨)

તરજુમા : "જો લોગ ઈમાન લાએ ઓર નેક અમલ કીયે ઓર કિસ ચીઝ કી ઈતાઅત કી જો મુહમ્મદ સલ. કી તરફ નાઝીલ

કી ગઈ ઓર યહી કિન કે રખકી તરફ સે હક હૈ કે અલ્લાહ કિનકી બુરાઈયો કો મીરા દેગા ઓર હાલત કો દુરુસ્ત કરેગા."

ઈસ કા મતલબ ચે હુવા કે હમારે ઈમામ મુહમ્મદ સલ.કા ચે દાવા હૈ ઓર આપ સલ. ને અપની ઈતાઅત કા હુકમ દીયા હૈ, જબ કે આપ કે ઈમામ કો ચે હક ભી નહીં હૈ લેકીન હમારે ઈમામ સાહબ કો એસા દાવા કરને કે જુમલા હુક્ક હાસીલ હૈ ક્યું કે ચે નબી કી શાન હૈ. નબી કી શાન એસી હૈ જીસ કા કોઈ સાની નહી હો સકતા ઓર ચે ભી નબી હી કી શાન હૈ કે વો વોહી બાત કહે જો અલ્લાહ તઆલાને કહી હો, ક્યું કે મુસા અસ. ને ફીરઓન સે કહા થા, એ ફીરઓન મેં રબ્બુલ આલમીન કા રસુલ હું મેરી શાન ચે હૈ કે અલ્લાહ કે બારે મેં વોહ બાત કહું જો હક હો નાહક ના હો. (અઅરાફ - ૧૦૪, ૧૦૫)

સચ્ચદના ઈસા અલયહિસ્સલામ કયામત કે દીન જબ અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કે હઝુર મેં પેશ હોંગે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા આપ અલયહિસ્સલામ સે દરયાફત ફરમાએંગે કે કયા આપને લોગો સે કહા થા કે મુઝે ઓર મેરી માં કો ઈલાહ બનાકર પરસ્તીશ કરો ? તો ઈસા અલયહીસ્સલામ જવાબ દેંગે.

કા-લ સુલ્હા-ન-ક મા યકુનૂ લી અન અકુ-લ મા લય-લ લી બિ-હક્ક (અલ માએદાહ : ૧૧૬)

તરજુમા : "મૌલા તેરી શાન પાક હૈ મુજે જો બાત કહેને કા કોઈ હક નહીં વોહ બાત મેં કેસે કહ સકતા હું."

યહી હૈ નબી કી શાન, નબી કી શાન તો ચે હૈ કે વો સીફ વોહી બાત કહે જીસકે કહેને કા ખુદ ઉસકો હક હો, ઈસ કે

અલાવા કોઈ ઓર બાત અપની તરફ સે ન કહે.

મૂહમ્મદૂર રસુલુલ્લાહ સલ.કો હક થા(યે કહેને કા) કે ફતબીહીની યુહ-બીબ-ફૂમૂલ્લાહ. (આલે ઈમરાન - ૩૧)

યાની મેરી પૈરવી કરો તા કે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે મુહોબ્બત કરેગા, મગર યે કહેને કા કે મેરી પૈરવી કરો તુમ સે અલ્લાહ તઆલા મુહોબ્બત કરેગા, ન તો ઈમામ અબુ હનીફા કો હક થા, ન ઈમામ માલીક કો, ન ઈમામ અહમદ બીન હમ્બલ કો, ન ઈમામ જાફર સાદીક કો, ન સય્યદ અ. કાદીર જુલાની કો. ઉમ્મતીયોં મેં સે કીસી કો ભી એસા કેહેને કા કોઈ હક હાસીલ નહીં યે ફકત મુહમ્મદ સલ.કા હક હૈ.

ફતબીહીની યૂહ-બિબ ફૂમૂલ્લાહ

તર જુમા : “મેરી પૈરવી કરો તાકે અલ્લાહ તઆલા તુમ સે મુહોબ્બત કરે”

અબ ફરક આપકી સમજ મેં આ ગયા ? અગર ફરક સમજ મેં આ ગયા હો તો ફીર હમ મેં ઓર દુસરો મેં જો ફરક હૈ વોહ ભી સમજના ચાહીયે. હમ રસુલુલ્લાહ સલ. કે બાદ દુસરે તમામ અઈમ્માએ દીન કી ઈઝઝત કે કાઈલ હૈ ફરક સીઈ યે હૈ કે હમ ઉંનકો વોહ હૈસીયત નહીં દેતે જો કુરઆન વ હદીષ ને ઉંનકો ન દી હો. જબ કે તુમ ઉંનકી ઈઝઝત રસુલુલ્લાહ સલ.સે ભી ઝયાદા કરતે હો, આપ કે પાસ ફીકહ કી હૈસીયત કુરઆન વ હદીષ સે ઝયાદા ઉંચી હૈ.

આપ સલ.કા ફરમાન હૈ કે “સલ્લુ કમા રઅય-તુમુની ઉસલ્લી” (સહીહ બુખારી કીતાબુલઅઝાન બાબુલ અઝાન લીલ મુસાફીર ઈઝા કાનુ જમાઅત) યાની નમાઝ ઉસ

તરહ પઢો જીસ તરહ તુમ મુઝે નમાઝ પઢતે હુએ દેખતે હો. અબ યે ઓરત ઓર મરદ કી નમાઝ કા ફરક કહાં સે લીયા કે ઓરત ઈસ તરહ હાથ બાંધે ઓર ઈસ તરહ સજદા કરે ઓર મરદ કી ઈસ તરહ ? જુમલા ઝરા સખ્ત હૈ મગર આપ કા ઉસુલ ઓર કાયદા યહી હૈ.

કુરઆન વ હદીષ કે બારે મેં અહનાફ કા નઝરીયા

જનાબ લીજયે ષબુત :

કરખી આપ કે મઝહબ કે બકે આલીમ હૈ, જીન્હો ને ઉસુલે કરખી લીખી હૈ, જો ફીકહ કી મશ્હુર કીતાબ હૈ, ઉસ કી ઈબ્તીદા મેં યહી લીખા હૈ કે,

“જો ભી બાત હમારી ફીકહ કે ખીલાફ નઝર આએ તો ફીકહ કો ગલત ન સમજે બલકે યે સમજે કે ઉસ આયત મેં કોઈ હૈર ફેર હૈ યા મન્સુખ હોગી યા ઉસ કી કોઈ તાવીલ હોગી યા કીસી દુસરી આયત સે મુતઝાદ (ટકરાતી) હોગી, યાની ઉસ આયત મેં કોઈ ન કોઈ ચક્કર હોગા, લેકીન હમારી ફીકહ મેં કોઈ તઝાદ (ટકરાવ) ન હોગા. દુસરા કાયદા લીખા હૈ “જો હદીષ આપ કો હમારી ફીકહ કે ખીલાફ નઝર આએ (જો હમારે બુઝુર્ગ લીખ ગએ હૈ) તો ફીર હમારી ફીકહ કો ગલત ન સમજે બલકે યે સમજે કે ઉસ હદીષ મેં કોઈ ઓર બાત હૈ યા મન્સુખ હોગી યા ઉસ મેં તાવીલ કી ગઈ હોગી યા મરજુહ હોગી યા ઉસ હદીષ કે મુકાબલે મેં કોઈ દુસરી હદીષ હોગી”

(અલ ઉસુલુલ અબી અલ હસન અલ કરખી - ૧૩, ૧૪)

આપકા કાયદા ઓર ઉસુલ યે હૈ કે કુરઆન કી આયાત

ઓર હદીષ હમારી ફીકહ કે ખીલાફ હો તો ફીર હદીષ કો છોડ કર ફીકહ કો અપનાઓ જુસકે મા'ના હે કે આપ કે પાસ અવ્વલ અપના ફીકહ મઝહબ ઓર બાદમેં કુરઆન વ હદીષ હૈ, અગર હદીષ ફીકહ કે મુતાબીક હો તો યશ્મ મા રોશન, દિલ મા શાદ. વાહ વાહ !! અગર ખીલાફ હો તો ઉસ હદીષ ઓર આયત મેં “કુછ હોગા” કહ કર : છોડ દેતે હૈ ઓર અપના રાસ્તા નહીં છોડતે, ઈસી રવીશ કે બારે મેં હાલી મરહુમ ને કહા થા

બની કો જો યાહે ખુદા કર દીખાએ
ઈમામો કા રૂબા બની સે બઢાએ.

હમારા ઓર આપકા ફર્ક

હમારા મપકફ ઈસકે બરઅકસ હૈ, હમ અવ્વલ મઝહબ નહીં બલકે દલીલ ઓર ધબુત માંગતે હૈ ફીર જો ચીઝ કુરઆન હદીષ કે મુતાબીક હો વહી હમારા મઝહબ હૈ. ફીર ચાહે હમારે બાપ, દાદા, ઉસ્તાદ ઓર વકત કે ઈમામ કા કોલ ઉસ કે ખીલાફ હી કયું ન હો, એસી સુરત મેં હમ ચે સમજતે હૈ કે ઉન કે કોલ મેં ઈસ તરહ કી કોઈ ગલતી હૈ જબ કે કુરઆન વ હદીષ મેં ઈસ તરહ કી કોઈ ગલતી યા શક બીલ્કુલ નહીં હો સકતા ઓર યહી હમારે ઓર દુસરે કે મઝાહીબ કે દરમ્યાન વાઝેહ ફર્ક હૈ.

અજુબ સવાલ

રહા ચે સવાલ કે હમ તફરકા ડાલતે હૈ ઈસ ઈલ્લામ કે મુતઅલ્લીક મેં કુછ મીષાલો સે વાઝેહ કરતા હું (કે કૌન તફરકા ડાલતે હૈ, એહલે હદીષ યા આપ ?) આપ હી ઈન્સાફ કરે : એહલે હદીષ કહેતે હૈ કે જમાઅત એક હૈ ચાર મઝહબ નહીં હૈ. અલ્લાહ એક, રસુલ એક, કીતાબ એક, કીબ્લા ભી એક, તો મઝહબ ભી એક. અગર અલ્લાહ હો ચાર તો મઝહબ ભી ચાર, રસુલ ભી હો ચાર તો મઝહબ ભી હો ચાર. જબ એસા નહીં હૈ તો ફીર ચાર મઝહબ કીસ વજહ સે ? મગર હમારે દોસ્ત કહેતે હૈ કે ચાર હી હક પર હૈ દેખીચે (ઉંગલીયોં કી તઅદાદ કીતની હૈ ?) ચે એક હૈ ઓર ચે ચાર હૈ. અબ પાંચવા ભી ખડા હો ગયા હૈ. બતાઈચે લડાનેવાલે ચે પાંચ હૈ યા એક ? ચે લોગ કહેતે હૈ ઈમામ ભી પાંચ, કીતાબે ભી પાંચ, હમ ભી પાંચ. હમ કહેતે હૈ કે રહનુમા ભી એક, કીતાબ ભી એક અલ્લાહ ભી એક રસુલ ભી એક, દીન ભી એક.

ઈકબાલને ઈસ પર કયા ખૂબ કહા હૈ :

મનફઅત એક હૈ ઈસ કૌમ કી ભુકસાન ભી એક
એક હી સબકા બની, દીન ભી ઈમાન ભી એક
હરમે પાક ભી, અલ્લાહ ભી, કુરઆન ભી એક
કુછ બડી બાત થી હોતે જો મુસલમાન ભી એક
(બાંગે દરા ઈકબાલ)

અબ અલ્લાહ કે વાસ્તે બતલાઈચે કે લડાનેવાલો કૌન હૈ ? તફ્સીલાત કૌન સી ઝાહીર કી જાએ, ઈન્તીશાર (ફાટફુટ) ફેલાને વાલે આપ કે સામને હૈ.

રસુલુલ્લાહ સલ. કે સીવા કોઈ માસૂમ નહીં

અબ લીજીએ ઈસમત કી બાત કો હમારી, યે બાત તસ્લીમ શુદા (સર્વ માન્ય) છે કે ગલતી સે પાક કોઈ હસ્તી નહીં છે, સીવાય અલ્લાહ કે રસુલ સલ.કે. બાકી હર ઈન્સાન કભી ખુશી કી હાલત મેં કભી ગમ કી હાલત મેં હોતા છે, તો કભી ગુસ્સે કી હાલત મેં તો કભી કેસે, હંમેશા એક હાલત મેં નહીં હોતા, ઈન્સાન કભી ગુસ્સે કી હાલત મેં કંટ્રોલ સે બાહર હો જાતા છે, કભી ખુશી મેં એસા મસ્ત હો જાતા છે કે ઉસકો કોઈ ભી ખબર નહીં હોતી છે. ઈસ લીયે શરઈ મસઅલા છે કે ગુસ્સે કી હાલત મેં કાઝી કોઈ ફેસલા ન કરે. રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી હદીષ છે કે કાઝી યા જજ ગુસ્સે કી હાલત મેં કોઈ ફેસલા ન કરે.

(સહીહ બુખારી કીતાબુલ અહકામ બાબ હલ યુક્ઝિયલ હાકીમુ અપ યુફતી વહુવ ગઝબાન)

હો સકતા છે કે ઈન્સાફ ન કર સકે, મગર રસુલુલ્લાહ સલ.કે લીયે કાનુન જુદા છે. આપ સલ. કો ગુસ્સા ભી આતા થા ઓર ખુશી કી હાલત મેં ભી હોતે થે, મગર આપ સલ.કા હર હાલ મેં ફેસલા સહીહ છે કીસી ભી હાલત મેં ફેસલા ગલત નહીં હો સકતા. યે ફરક હમારે ઈમામ ઓર આપ કે અઈમ્મા કે દરમ્યાન મેં છે. દુસરે ઈન્સાન ગુસ્સે મેં ગલત ફેસલે કર સકતે છે લેકીન રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કીસી ભી હાલત મેં ગલત ફેસલા નહીં કર સકતે. અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્મ બિન આસ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી હદીષે લીખતે થે. બાઝ કુરેશીયોને આપ સે કહા કે આપ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી હર બાત લીખતે જાતે છે

જબકે કીસી વક્ત આપ સલ. નારાઝગી કી હાલત મેં હોતે છે, તો કીસી વક્ત ખુશી કી હાલત મેં હોતે છે, કભી કીસી હાલત મેં હોતે છે, તો કભી કીસી હાલત મેં, ઈસ લીયે આપ સોચ સમજકર લીખા કરે. આપ રઝી. કહેતે છે કે મેંને યે બાત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ સે આકર કહી. આપ સલ.ને જવાબ મેં ફરમાયા કે “અબ્દુલ્લાહ જો કુછ સુનતે હો લીખતે જાઓ ! અલ્લાહ તઆલા કી કસમ (અપની મુંહ મુબારક કી તરફ ઈશારા કરકે ફરમાયા) ઈસસે કભી ભી નાહક ન નીકલેગા.” (સુનન અબુદાઉદ, કીતાબુલ ઈમ, બાબ કીતાબતુલ ઈમ)

નબી ઓર ઈમામ કા મકામ વ મરતબા મુખતલીફ હોતા છે

અગર આપ કહેતે હોં એસા હી હાલ અબુહનીફા, શાફઈ, માલીક, અહમદ બીન હમ્બલ, ઓર સચ્ચદ અ.કાદીર જુલાની રહ. અલયહિમ અજમઈન કા છે તો ફીર નબી ઓર રસુલ ઓર ઉન મેં કોનસા ફર્ક રહ જાતા છે ? યકીન કીજીયે કે દુસરા આદમી અપને આપ પર મુકમ્મલ ઝબ્ત (કાબુ) નહીં રખ સકતા.

ગુસ્સા વ નારાઝગી ઓર ખુશી કી હાલત મેં ગલત ફેસલા કર સકતા છે, મગર રસુલુલ્લાહ સલ. હર હાલ મેં સહીહ ઓર હક ફરમાતે થે, ઉનકી કોઈ ભી બાત ગલત નહીં હો સકતી, યાની રસુલુલ્લાહ સલ નારાઝગી મેં હો તબ ભી આપ કા ફેસલા સહીહ ઓર બરહક હોતા છે.

એક વાકેઆ

અબ મેં આપ કે સામને રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કા હાલતે નારાઝગી કા ફેસલા પેશ કરતા હું.

દો શખ્સ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે પાસ પાની કે તનાઝએ (ઝઘડે) કે હલ કે સીલસીલે મેં પેશ હુવે. ઉનમેં એક શખ્સ ઝુબેર બીન અવ્વામ રઝી. આપ સલ.કે ફુફીઝાદ ભાઈ થે. કાયદા ચે થા કે કાશતકાર (કિસાન) પાની તરતીબવાર હાસીલ કરે, યાની અવ્વલ પહેલે વાલા ઓર બાદ મેં બાદવાલા પાની લેગા. ઉસ દોર મેં ઘડીયાં વગેરેહ તો નહીં થી હમ્વાર જમીન મેં પાંચ ફૂબોકર દેખા જાતા થા કે (ખેત વગેરેહ મેં) પાની જબ ટપ્નો તક તૈર જાતા થા ઉસ વકત દુસરે કાશતકાર કો પાની મીલતા થા. રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને દોનોં કી ગુફતગુ સુનકર ફેસલા દીયા કે ઝુબેર તુમ પહેલે પાની લો ફીર અપને હમસાચે કો પાની દો, દુસરે શખ્સ કે દીલ મેં ચે ખ્યાલ પેદા હુવા કે ઝુબેર કો પહેલે પાની કા હક ક્યું દીયા ? અવ્વલ મુજે મીલના ચાહીચે થા, ઉસ શખ્સને આપ સલ.સે અરઝ કી ચા રસુલુલ્લાહ સલ. ચે તો આપકી ફુફી કા બેટા હે ઈસ લીચે આપને ઉસકો પહેલે પાની કા હક દીયા હે. ઈસ બાત પર આપ સલ. પર ગુસ્સા તારી હો ગયા ઓર આપ સલ. કા ચહેરા મુબારક સુરખ હો ગયા. ઝુબેર સે ફરમાયા કે, ઝુબેર પાની બનદ કર દો ચાહે પાની દિવાર ઓર મુંડેર સે બાહર ચલા જાએ. ઉસી વકત “વહી” નાઝીલ હુઈ.

ફલા વ રખીબ-ક લા યૂઅ-મિનુ-ન હલ્તા

યૂ-હકિકમુ-ક ફીમા શ-જ-ર બય-નહૂમ ખુમ્મ લા યજીદુ ફી અન્ફુસિહિમ હ-ર-જમ મિમ્મા ક-ઝય-ત વ યૂ-સલિલમુ તરિલમા. (અન્નીસા-૬૫)

તરજુમા : અય નબી (સલ.)! તેરે રખ કી કરમ ચે કમી ભી

મુસલમાન નહીં હો સકતે જબ તક અપના ફેસલા તેરે પાસ ન લાએ, તેરે પાસ આને કે બાદ કોઈ શક ન કરે, કોઈ નકસ ન સમજે ઓર ઉસ કો કબુલ ન કરલે.

(સહીહ ખુબારી કીતાબુત તફસીર બાબ કવ્લુહુ : ફલા વ રખીબ લા યુઅ-મીનુન)

ચાની આપને તો ઉનકા પાની બનદ કીયા થા જબ કે અલ્લાહ કહેતે હે કે ઉન કા ઈમાન હી નહીં હે, વો બેઈમાન હે જો તેરે ફેસલે પર અપની રાય દે.

પાની કયા ચીઝ હે ? અલ્લાહ ફરમાતા હે કે વો સાહબે ઈમાન હી નહીં હે. અબ બતલાઓ કે વો ખફી કા ફેસલા થા તો ફીર ચે ફેસલા સહીહ થા ચા ગલત ? (ચકીનન ચે ફેસલા સહીહ થા) મુહમ્મદ બીન અબ્દુલ્લાહ કા ફેસલા નહીં થા બલકે મુહમ્મદુર રસુલુલ્લાહ સલ. કા ફેસલા થા ઓર એસા મકામ કીસી ઓર કો હાસીલ નહીં હે. ઈસ લીચે હમારે પાસ બીલ્કુલ વાઝેહ ઓર સાફ ફર્ક હે ઓર હમ ચે ફર્ક નબી ઓર ગેર નબી મેં કરતે હે. ખ્યાહ નારાઝગી મેં હો ચા કીસી ભી હાલત મેં હો આપ સલ.કા ફેસલા સહીહ ઓર બરહક હોતા હે. જબ કે કીસી દુસરે શખ્સ સે ખતા વાકેઅ હો સકતી હે, ઈસકી ખુલી દલીલ આપ ચારો મઝાહીબ કે ફીકહ મેં દેખ સકતે હે.

કોઈ ભી ઈમામ ગલતી સે મુબર્ક (પાક) નહીં

મોલ્વીયોં સે પુછોગે તો જવાબ દેંગે કે ઈમામ સાહબ કા પહલા કૌલ ચે હૈ ઓર પીછલા કૌલ ચે હૈ. ફીકહ મે એસા હે ચા નહીં બતલાઓ ? ફરમાએંગે કે ચે પહેલા ફતવા હૈ ચે પીછલા ફતવા, બતલાઈયે કોન સા તબ્દીલ કીયા કોનસા અપનાયા ? જબ પહેલી બાત કો ગલત સમજા ભી તો રૂજુઅ કીયા, ગોચા અપની પહેલી બાત કો સહીહ નહીં સમજા તબ હી ઉસસે દસ્ત બરદાર હુવે ઓર ઉસકો તબ્દીલ કીયા, ઉસી તરહ ચારોં મઝાહીબ મેં મોજુદ હૈ, અવ્વલ ઈમામ સાહબ કા ચે કૌલ થા ફીર બદલ દીયા ગયા હૈ. મસલન ઈમામ અબુ હનીફા કા કૌલ હૈ કે, માં કા દુધ પીલાના, ઢાઈ સાલ પાબીત હૈ.

(હિદાયા સફા ૩૫૦. જીલ્દ - ૧)

દુસરે કા મસ્લક હૈ કે દો સાલ પીલાના જાઈઝ હૈ, કુરઆન મજીદ મેં ભી દો સાલ તક પીલાના પાબીત હૈ. (અલબકરહ - ૨૩૩) લેકીન ઈમામ સાહબ ને છે માહ મઝીદ બઢા દીયે જબ કે દુસરે તમામ અઈમ્મા ઈસ રાય કે ખીલાફ હૈ, આપ કે શાગીરદ મુહમ્મદ ઓર અબુ યુસુફ ભી ઉસ રાય કે ખીલાફ થે.

કીતને હી હનફી એસે હૈ જો ચે કહેતે હૈ કે ઈમામ સાહબ ને અપની પહેલી રાય કો ગલત સમજા ઓર દો સાલ વાલે કુરઆન કે હુકમ કો સહીહ કરાર દીયા. અબ બતલાઓ કે ઈમામ સાહબ પહેલે ફેસલે સે દસ્ત બરદાર હવે ચા નહીં ? ચાની જબ ઉંહોને અપને ફેસલે કો ગલત સમજા તબ હી તો અપને ફેસલે કો તબ્દીલ કીયા.

ઈમામ શાફઈ ઝેવરાત પર ઝકાત કે કાઈલ નહીં થે લેકીન

થોડે હી અરસે બાદ ઈસ કૌલ સે દસ્ત બરદાર હો ગએ. અલમુહઝઝબ, શીરાઝી કી તસ્નીફ કરદા ફીકહ શાફઈ કી મશ્હુર કીતાબ હૈ ઉસ મેં લીખા હૈ કે ઈમામ સાહબ ને અપને કૌલ સે રૂજુઅ કીયા ઓર કહા હૈ ઝકાત ઝેવરાત પર ભી વાજીબુલ અદા હૈ. (અલ-મુહઝઝબ ફીલ - ફુરુઅ)

જીસકા મતલબ હૈ કે અપને પહેલે ફેસલે કો ગલત સમજકર તબ્દીલ કીયા. ઈસ તરહ ઈમામ માલીક વુઝુ મેં ઉંગલીયોં કે ખીલાલ કરને કે કાઈલ નહીં થે, ફીર કાઈલ હુવે. અલ ગરઝ પહેલી બાત કો ગલત તસ્લીમ કરકે બાદ મેં સહીહ રાય ઈજ્તીયાર કી.

ઈસી તરહ ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ મગરીબ કી નમાઝ સે પહેલે દો રકઅત પઢનેકે કાઈલ નહીં થે બાદ મેં વોહ કાઈલ હો ગયે.

ઈસી તરહ અમીરૂલ મુઅ-મીનીન સરયદના અલી રઝી. કે બારે મેં જઅફરી કહેતે હૈ કે છે માહ તક સરયદના અબુબકર સીદ્દીક રઝી. સે બચઅત નહીં કી લેકીન 'છે' માહ કે બાદ આપને બચઅત કી. મતલબ પહેલે અપને આપ કો ગલતી પર સમજા' ના ? ઈસસે પાબીત હુવા કે માસૂમ કોઈ નહીં હૈ સીવાય મુહમ્મદુર રસુલૂલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે. આપ સલ. પાક, મુતહરર ઓર માસૂમ હૈ. આપ સલ. સે કોઈ ભી ગલત ફેસલા ચા ગલત બાત નહીં હો સકતી હૈ. આપ સલ. ને જો ભી ફરમાયા વો હરફે આખીર હે ઓર ખુદ હંમેશા ઉસ પર કાયમ રહે. હમ કીસી કે રૂતબે કે ખીલાફ નહીં હૈ ઓર ન કીસીકો કમ ચા ઝયાદા સમજતે હૈ. અલબત્તા, હમ રસુલૂલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે મરતબે કે બરાબર કીસી

ઓર કો હરગીઝ નહીં સમજતે હૈં. હમારા ઓર આપ કા ફકે વાઝેહ હે કે હમ કીસી ભી ઉમ્મતી કો માસૂમ નહીં જાનતે મગર આપ હે કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે રૂત્બે કો ઘટા કર અપને અઈમ્મા કે મરાતીબ (મરતબે) કો બઢા દેતે હો ઓર યે બાત હમારે લીયે ના કાબીલે બરદાશત હૈં.

ઈલ્મામ હમ પર, કસૂર અપના

હમ કહેતે હૈં કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે ફૈસલે કો મુકદ્દમ રખે, અગર આપ ફરમાએગે કે અઈમ્મા કી બાત કો કયું નહીં તસ્લીમ કરતે ? તો સબસે પહેલે ઈસ ગુનાહ કે મુજરીમ આપ ખુદ હૈં. મસલન ઈમામ અબુ હનીફા કા ફૈસલા હૈં કે તનખ્વાહ પર તદરીસ, ઈમામત, ખુત્બા ઓર અઝાન દેના જાઈઝ નહીં હૈં. હિદાયા મે દેખીયે કે ઈમામ સાહબ કા કોલ હે કે નમાઝ, ખુત્બા, અઝાન, ઓર દીન કા ઈલ્મ પૈસા લેકર પઢાના ના જાઈઝ હૈં. (હિદાયા-સફા-૩૦૩-જુલદ-૨)

મગર હનફી સબ તનખ્વાહ પર યે કામ કર રહે હૈં. તુમ અપને પેટ કી ખાતીર ઈમામ કે હુકમ કી નાફરમાની કરો તો તુમ્હે કોઈ ભી બે અદબ યા ગુસ્તાબ નહીં કહેગા, ખુદ હીદાયા વાલેને ઈમામ સાહબ કે ઈસ કોલ કો રદ કીયા હૈં ઓર વોહ કહેતા હૈં કે અગર ઈમામ સાહબ કે ઈસ કોલ પર અમલ કીયા જાએ તો દીન કા કામ રૂક જાએગા, દીન ફૈલ નહીં સકેગા, બરયે નહીં પઢેંગે ઈસ લીયે મુઆવઝા લીયા જા સકતા હૈં.

(હીદાયા-સફા-૩૦૩ જુલદ-૨)

મતલબ યે હુવા કે હિદાયા કે મુસન્નીફ કો ઈમામ સાહબ કી યે બાત પસંદ નહીં આઈ, ગોયા જીસે નવાસા સમજા વો નાના નીકલા ! ઈસ કા મતલબ યે હુવા કે મુસન્નીફે હીદાયા કા ઈલ્મ ઈમામ સાહબ કે ઈલ્મ સે ભી બઢ ગયા. કયું કે ઈમામ સાહબ કા

કોલ હૈં કે ઈલ્મ સીખાને કે લીયે, નમાઝ પઢાને કે લીયે ઓર અઝાન દેને કે લીયે મુઆવઝા ન લીયા જાએ. ખુદ મોલ્વીયોં સે દરયાફત કીજયે કે એસા હૈં કે નહીં ? જો હીદાયા કે મુસન્નીફ ને ફરમાયા કે “મજબુર ન યે ઈજાઝત દી જાતી હૈં પરના દીન કા કામ રૂક જાએગા, મદરસે નહીં ચલ સકેંગે ઈસ લીયે યે ઈજાઝત હોની ચાહીયે કે મુદર્રીસ, ખતીબ ઓર મુઅઝઝીન મુઆવઝા પસૂલ કર સકતે હૈં.”

આગે ચલીયે ઈમામ સાહબ ફરમાતે હૈં કે ઝમીનદારી બાતીલ હૈં કોઈઝમીનદાર એક એકર ઝમીન ભી નહીં રખ સકતા, હનફી સબકે સબ ઝમીનદાર ! કહાં ગયા ઈમામ સાહબ કા હુકમ ?

ઈમામ સાહબ કા એક ફતવા હૈં કે જીસ ઓરત કા ખાવીન્દ ગુમ હો જાએ ઉસ ઓરત કો મરદ કી ઉમ્મ નવ્વે સાલ હોને તક બીઠાએ રખો ઈસ મુદ્દત કે બાદ વોહ નીકાહ ધાની કરે. જબ કે ઉસકી ઉમ્મ કે સો સાલ પુરે હો તો ઉસકો મુરદા તસવ્વુર કીયા જાએ. મસલન પચાસ સાલ ઉંમર કા ખાવીન્દ ગુમ હો જાએ મઝીદ (જયાદ) પચાસ સાલ તક બેઠે. ઈસ તરહ ઉસ કી મુકર્રરહ મુદ્દત સો બરસ હુઈ, અગર પંદરહ સાલ કી ઉમ્મ મે શાદી કી, પાંચ સાલ અઝદવાજી ઝીંદગી ગુઝારને કે બાદ ખાવીન્દ ગુમ હો જાતા હૈં તો ઈસ તરહ બીવી અસ્તી સાલ તક ઈન્તઝાર કરે ઓર ઉસ મરદ કી ઉમ્મ સો સાલ કી હોગી. જબ ઓરત કે અસ્તી સાલ પુરે હોં તો ફીર ફતવા દીયા જાએગા કે, ગોયા ખાવીન્દ ફૌત હો ચુકા હૈં અબ ઓરત ચાહે તો દુસરા નિકાહ કરે. (અશરફુન્નુરી શરહ ફુરૂરી (ફરુ) સફા - ૧૧૨ જુલદ - ૨)

મોલ્વી સાહબ ઈસ મસઅલે મેં આકર ઉલઝ ગએ અબ કહાં જાએ ? અગર ફતવા દેતે હૈં (ઈમામ સાહબ કે) ઈસ કોલ

કેમુતાબીક તો ખુદ અપને ઘર મેં આગ લગતી હે ગોયા.

દિલ કે ફફોલે જલ ઉઠે સીને કે દાગસે
ઈસ ઘર કો આગ લગ ગઈ ઘર કે ચીરાગ સે

ઈસ અસ્સી સાલા બુઢી ઓરત કો કયા મોલ્વી સાહબ ઘર મેં બીઠાએંગે? આખીર કાર અપને ઇમામ કે કોલ સે દસ્ત બરદાર હોના પડા ઓર ફતવા મેં તબ્દીલી લાની પડી ઓર ફરમાને લગે કે ઇમામ માલીક રહ. ફરમાતે હૈં કે ઓરત કો ફકત ચાર સાલ તક ઇન્તઝાર મેં બેઠને કે બાદ નીકાહ કી ઇજાઝત હૈં, ઇસ લીચે ફૈસલા દીયા ગયા કે એસી ઓરત જીસકા શોહર ખો જાએ ચાર સાલ તક બેઠે ઉસકે બાદ ચાહે તો દુસરા નીકાહ કરે.

મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી એક કીતાબ બનામ “અલ હી-લતૂન નાજીઝા લીલ હી-લતુલ-આજીઝા” મેં લીખતે હૈં ઓર મજબુર વ ના-ચાર ઓરત કે લીચે હીલા બતાતે હૈં કે એસી મજબુરી કી હાલત મેં ઇમામ માલીક કા ફતવા હૈં કે ચાર સાલ તક બીઠાને કે બાદ ઉસકા દુસરા નીકાહ કર દીયા જાએ. આપ અપને ઇમામ કે કોલ કો છોડ દે તો આપ પર કોઈ ગુનાહ યા ઇલ્ઝામ નહી, આપ અપને પેટ કી ખાતીર, અપની ઝમીનદારી કી ખાતીર, અપની તનખ્વાહ કી ખાતીર ઓર મજબુરી કી બીના પર અપને ઇમામ કે કોલ કો છોડ સકતે હૈં તો આપ પર કોઈ ભી ઇલ્ઝામ નહીં, લેકીન હમ ફુરઆન વ હદીષ પેશ કરકે ઇમામ કે કોલ કો છોડ દે તો હમ પર લા દીનીયત કા ફતવા, મુલ્હીદ કા ફતવા, નચે દીન કા ફતવા (ઓર કહેતે હૈં કે) તુમ બે અદબ હો, તુમ્હારા નયા દીન હૈં વગેરહ વગેરહ. આપ મનદરજાબાલા (ઉપર મુજબ) તમામ કામ કરે તો ફીર ભી બડે અદબવાલે ? હૈં કોઈ ઇન્સાફ ? હૈં કોઈ અદબ ?

મેરે ભાઈયો !

ખતા સે કોઈ ખાલી ઓર મુબર્રા નહીં હૈં. ખતા સે પાક સીઈ મુહમ્મદુર રસુલુલ્લાહ સલ. કી ઝાતે મુબારક હૈં. બતોરે મીધાલ એક વાકેઆ પેશ કરતા હું.

ગુનાહ કે કામોં મેં કીસીકી ઇતાઅત જઈઝ નહીં

એક મરતબા રસુલે કરીમ સલ. ને (સહાબા કીરામ કી) એક જમાઅત કો કીસી કામ સે બાહર રવાના કીયા. ઉસ જમાઅત મેં સે હી એક સહાબી કા નામ લેકર આપ ને ફરમાયા કે ચે તુમ્હારા આગે અમીર હૈં જેસે કહે પેસે હી કરના, જો હુકમ દે ઉસ પર અમલ કરના, નામ લેકર ફરમાયા ઇસે તુમ્હારા સરબરાહ (લીડર) મુકર્રર કરતા હું. મગર આગે ચલ કર ઉસસે ભી ખતા સરઝદ હુઈ. કીસી મંઝીલ પર વો જમાઅત સે સખ્ત નારાઝ હો ગયા ઓર ઉસને જમાઅત સે કહા કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને તુમકો હુકમ દીયા થા કે મેરા હર હુકમ માનના. મેં હુકમ દેતા હું કે લકડીયાં ઇકઝ્કી કી જાએ. સબ ને હુકમ કી તામીલ કી, લકડીયાં જમા હો ગઈ તો ફીર હુકમ દીયા ઉન લકડીયોં કો આગ લગાદો, ચુનાંચે આગ લગાદી ગઈ, જબ આગ ભડકને લગી તો ફીર હુકમ દીયા કે સબ આગ મેં ફુદ જાઓ. ફુછ લોગ તો આગ મેં ફુદને કે લીચે તૈયાર હો ગયે ઓર ફુછ લોગ તૈયાર નહીં હુવે ઓર દલીલ ચે દી કે ઇસ આગ સે બચને કે લીચે હમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કી નબુવ્વત પર ઇમાન લાચે હૈં, મુસલમાન ભી ઇસી લીચે હુવે હૈં કે આગ સે મહફુઝ રહે. કલમા ભી ઇસ લીચે પઢા હૈં કે ઇસ આતીશે હોલનાક સે અલ્લાહ

હક ઓર બાતિલ

તઆલા બચાએ. બહર હાલ કુછ લોગ આગ મેં કુદને કે લીચે તૈયાર ઓર દુસરે ઉનકો રોકને મેં મસરૂક રહે. આખીરકાર અમીરે જમાઅત કા ભી પારા ઉતર ગયા. જબ યે ખબર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કો મીલી તો ફરમાયા. 'લવ દ-ખ-લુ-હા મા ખ-ર-જુ મિન્હા અ-ખ-દા' યાની અગર યે લોગ ઉસ આગ મેં કુદ જાતે તો ઉસી આગ મેં પળે રેહતે, ઉસ સે કભી ન નીકલ સકતે ઉસકે બાદ ફરમાયા :

“ઈન્નમત તા-અતુ ફિલ મઅ-રૂફ”

મતલબ યે હે કે ઈતાઅત ઉસ બાત કી કી જાયે જો શરીઅત કે મુતાબીક હો. (સહીહ બુખારી, કીતાબુલ અહકામ, બાબુસ્સમઅ વત-તાઅત લિલ ઈમામિ મા લમ તકુન મઅ-સિથ્થહ.)

જો બાત કુરઆન વ હદીષ કે મુતાબીક હો ઉસ કે ખીલાફ કીસી કી બાત કેસે માની જાએગી ? પસ વોહ આદમી જુસ કા નામ લેકર નબી સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ને ઈતાઅત કરને કા હુકમ દીયા થા ઉસ સે ભી ગલતી હો ગઈ.

હમારા મઝહબ ઓર ફીકહ

યાદ રખીયે કે દીન મેં કીસી ભી ઉમ્મતી કા ફેસલા આખરી નહીં હૈ, આખરી ફેસલા સીઈ મુહમ્મદૂર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કા હોતા હૈ, જુસ કે ફેસલે કે બાદ કીસી ઓર કા કોઈ ફેસલા કાબીલે કબુલ નહીં. હમારા યે ઈમાન ઓર મસ્લક હૈ. તુમ ઈસ મસ્લક કો નયા બતલાતે હો, ઈસ અકીદે વાલે કો નયા કરાર દેતે હો, ઈન્તીહાઈ દરજે કી નાઈન્સાફી હૈ, ઝુલ્મ ઓર અંધેર હૈ. હમારા એક એક મસઅલા

હક ઓર બાતિલ

ખ્વાહ છોટા હો યા બડા ઉસ કા કુરઆન વ હદીષ સે ખબુત મીલતા હૈ. હમારા હર ફેસલા રસુલ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે હુકમ કે મુતાબીક હૈ. હમારા મઝહબ કીસી કયાસ કે મુતાબીક નહીં ન કીસી રાય કા મોહતાજ હૈ, ન કીસી ફીકહ સે વાબસ્તા (જુડા હુવા) હૈ, ન કીસી કે મલ્કુઝાત પર મુશ્તમીલ (આધારીત) હૈ, શોઅરા (શાયર) કે અશઆર (શાયરી) મે તખય્યલાત (વિચાર) હોતે હૈ હમારા મઝહબ શેર કે તખય્યલાત પર મબ્ની (આધારીત) નહીં હૈ. હમારા મઝહબ અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસુલ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ કે ઠોસ અહકામાત પર કાઈમ વ મુશ્તમીલ (આધારીત) હૈ, આપ કહેતે હૈ કે હમારા મઝહબ નયા હૈ. મેં કહેતા હું કે નયે તો તુમ ખુદ હી હો જો એક સે ટુટ-ફૂટ કર પાંચ બન ગએ હો, હમ તો અપની જગહ પર કાઈમ હૈ. નયે કેસે હુવે ? આખીર મઝહબ કી બુનિયાદ કહાં સે નીકલતી હૈ ? જહાં ઉસકા ઈમામ હોગા ઓર હમારા ઈમામ તુમ્હે માલૂમ હૈ કોન હૈ ? હમારા ઈમામ મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ હૈ. બાત સાફ ઝાહીર હૈ.

કુરઆને કરીમ કે બારે મેં નઝરીયા

કુરઆન વ હદીષ પહેલે થે યા ફીકહ ??

તુમ્હારે મઝહબ કી બુનીયાદ હૈ ફીકહ પર ઓર હમારે મઝહબ કી બુનીયાદ હૈ કુરઆન વ હદીષ પર. બતલાઈયે, કે ઈસ મેં આગે ઓર અવ્વલ કોનસી ચીઝ હૈ ? મગર દોસ્ત કહેતે હૈ કે ફીકહ કુરઆન વ હદીષ સે હાસિલ કી ગઈ હૈ, કુરઆન વ હદીષ કા ઈતર વ અર્ક હૈ. સુબ્હાનલ્લાહ ! ખુબ સુનાઈ, ફૂલોં કા અર્ક નીકલતા હૈ તો બાકી કયા બચતા હૈ ? સીઈ ફોગ ! (એસા કહેને મેં) કસૂર આપકા નહીં, આપ કે બળે જો કહ ગએ હૈ જૈસા કે રૂમીને ફરમાયા હૈ.

**ಮಗಜ ಕುರಾಣಿ ಅಲಲಿಲಾ ಜರಹ ಅಫತನ್ಹ
ಫಿಸ್ತಫ ವಾ ಪೆಶ ಸಗಾಣೆ ಅನ್ಹ ಅಫತನ್ಹ**

ತರಬುಮಾ : ಕುರಾಣಿ ಕಾ ಮಗಜ ತೊ ಅಲಲಿಲಾ ಜಿಕ್ರಾಲ ಕರ ಲೆ ಗಾಁ
ಜಾಕಿ ಕುತೊ ಕೆ ಆಗೊ ಹೆಜಿಲಾ ಛೊಡ ಹಿ ಹೆ.

ಲಿಜುಲೆ ! ಅಜ ಕುರಾಣಿ ಕಿ ತಿಲಾಪತ ಕರಣೆ ವಾಲೆ ಕುತೆ ಅರ
ಕುರಾಣಿ ಹುವಾ ಹೆಜಿ, (ನಉಜುಬಿಲಾಹ ಸುಮ್ಮ ನಉ-ಜುಬಿಲಾಹ
ಕರೊಡ ಹಾ ನಉಜುಬಿಲಾಹ) ಅಜ ಅಲಾಹ ಜೊರ ಕರೊ. ಕುರಾಣಿ ಕಿ
ಫಿಜ್ಜತ ಆಪ ಕೆ ನಉಜಿಕ್ ಲೆ ಹೆ ?

ಅಜ ಆಫಲೆ ಮಸಾಫಲ ಪರ (ಕುಫ್ ಗುಫ್ತಗು ಹೊ ಜಾಁ), ಜೊ
ಜೊ ಮಸಾಫಲ ಆಪ ಕೆ ಸಾಮಣೆ ಪೊಶ ಕರತಾ ಹು, ಜುಫ್ ಫಿನ್ಸಾಕ್ ಕರೊ
ಕೆ ಫಿಸ್ತ ಮೆ ಹಮ ಆಗೊ ಹೆ ಯಾ ತುಮ.

ಅಲಾಹ ಕೆ ಜಾರೊ ಮೆ ಅಕಿಫಾ

(ಅಲಲಿಲಾ ಅಕಿಫಾ ಹೆ ಅಲಾಹ ಕಿ ಜಾತ ಕಾ. ಹಮಾರಾ ಅಕಿಫಾ
ಹೆ ಜೊಸಾ ಕೆ ಕುರಾಣಿ ಪಾಕ ಮೆ ಫರಮಾಯಾ ಗಯಾ ಹೆ :) ಅರ-ರಹಮಾಣು
ಅ-ಲಲಿಲಾ ಅರ-ಶಿಲ-ತವಾ ಲಹು ಮಾ ಫಿರ್ಸಮಾವಾತಿ ವಮಾ
ಫಿಲಿಲಾ ಅರ-ಜಿ ವಮಾ ಜಯ-ನ-ಹುಮಾ ವಮಾ ತಹ-ತರಸರಾ.
ವ-ಫಿನ್ ತಜ-ಹರ ಜಿಲ-ಕಲಿ ಫಿ ಫಿನ್-ಹು
ಯಅ-ಲಮುರಸಿಲ-ರ ವ ಅಫ-ಫಾ. (ತಾಹಾ : ೫ ಥಿ ೨)

ತರಬುಮಾ : ಅಲಾಹ ಅರ್ಶ ಪರ ಹೆ, ಆರಮಾಣಿ ವ ಜಮೀನ, ಪರ ವ
ಜಾಲಾ ಕಾ ಜಾಹಾಹ ಹೆ, ಹರ ಜಾಹೀರ ವ ಜಾತೀನ ಕೊ ಜಾನತಾ ಹೆ.

ಆಪ ಕಹೆಲೆ ಹೆ ಕೆ ಹರ ಲಿಜುಲೆ ಮೆ ಅಲಾಹ ಹೆ ಅರ ಹರ ಜಗಹ
ಅಲಾಹ ಹೆ. ಲೊನೊ ನಉಜಿಲೆ ಅಕ್ ಫುಸರೊ ಕೆ ಜಿಲಾಕ್ ಹೆ. ಹಮಾರಾ
ಅಕಿಫಾ ವೊ ಹೆ ಜೊ ಕುರಾಣಿ ಮಜ್ಹದ ಮೆ ಜಯಾಣಿ ಕಿಯಾ ಗಯಾ ಹೆ. ಆಪ
ಕಾ ಅಕಿಫಾ ನಾ ಮಾಲೂಮ ಕಹಾ ಸೆ ಲಿಯಾ ಗಯಾ ಹೆ ? ಲಾಯರೊ ಕೆ ಶೊರ ಮೆ
ಜಝರ ಹೆ, ಜೊಸಾ ಕೆ ಆಪ ಕೆ ಅಕ್ ಲಾಯರೊ ಕಹಾ ಹೆ **ಮಹಬೂಬಿ ಕಾ**

ಯಹೊರಾ ಮೊಹರಾಜಿ ಕಿ ಮಾನಿನ್ಹ ಹೆ ಉಣೊಣೆ ತಾಜ್ಜಿ ಸೊ ಮುಹ
ಮೊಡ ಕರ ಕುರಾಣಿ ಕೊ ಕಾಡ ಲಿಯಾ ಹೆ ಕಯು ಕೆ ಹರಲಿಜ ಸುಫಾಣಿ ಹೆ
ಅಜ ಕಿಸಿಲ ತರಹ ಕಿಸಿಲ ಸಿಮ್ತ ನಿಶ್ಯತ ಕರೊ ? (ಅಸರಾರ ಮುಕಲಿಲಿ)

ತುಮಾರಾ ಅಕಿಫಾ ಲಾಯರೊ ಕೆ ಅಶ್ಅರ (ಶೊರ) ಪರ ಕಾಯಮ ಹೆ
ಅರ ಹಮಾರೊ ಅಕಿಫೆ ಕೆ ಜಿಲಕುಲ ಜಿಲಾಕ್ ಹೆ ಅರ (ಕುರಾಣಿ ಹೆಜಿಲ
ಕಿ ರೊಶಾನಿ ಮೆ) ಹಮ ಕಹೆಲೆ ಹೆ ಅಲಾಹ ತಾಲಾ ಅರ್ಶ ಪರ ಹೆ, ಹರ
ಲಿಜುಲೆ ಪರ ಉಸಕಿ ಹುಕ್ಮತ ಅರ ಕಾನೂನ ಜಾರಿ ವ ಸಾರಿ ಹೆ, ಫರಮಾಯೆ
ಕೆ ಕುರಾಣಿ ಹೆಜಿಮ ಅಕ್ ಜಾತ ಜತಲಾತಾ ಹೆ ಅರ ಆಪಕಾ ಲಾಯರ
ಫುಸರಿ ಜಾತ (ಕುರಾಣಿ ಕೆ ಜಿಲಕುಲ ಉಲಟ ಜತಲಾತಾ ಹೆ ಫಿನ್ ಮೆ ಸೆ
ಕಿಸಕಿ ಜಾತ ಕೊ ಮಾಣೆ ?)

ಜಬ ಕೆ ಅಲಾಹ ತಾಲಾ ಕುರಾಣಿ ಹೆಜಿಮ ಮೆ ಫರಮಾಲೆ ಹೆ :
ವಶ್ಶು-ಅ-ರಾಫಿ ಯತ್ತಜಿಫಿ-ಹುಮುಲಿ ಗಾವುನ.

(ಅಫಫು-ಅ-ರಾ : ೨೨೪)

ತರಬುಮಾ : ಲಾಯರೊ ಕೊ ಪೊರವಿ ಗುಮರಾಹ ಲೊಗ ಕರತೆ ಹೆ.

ಕುರಾಣಿ ಮಜ್ಹದ ಮೆ ಅಪನಿ ಲಾಣಿ ಯೆ ಜಯಾಣಿ ಫರಮಾಯೆ ಹೆ.

(ವ ಮಾ ಹುವ ಜಿ-ಕಲಿಲಿ ಲಾಯರೊಣಿ) (ಅಲಿಲಾ ಹಾಕಕಾಹ)

ಯಾನಿ :- ಯೆ ಕುರಾಣಿ ಕಿಸಿಲ ಲಾಯರ ಕಾ ಕೊಲಿ ನಹಿ.

ಅಲಾಹ ಕೆ ಲಿಯೊ ಸಿಫತೊ ಉಲಿ ಕಾ ಅಕಿಫಾ

ಆಫಲೆ ಲೊಜಲೆ ಹೆ ಕೆ ಅಸಲ (ಸಹಿಹ) ಅಕಿಫಾ ಕಿಸಕಾ ಹೆ ?
ಶುಝ ಸೆ ಲೊಕರ ಅಜ ತಕ ಯಾನಿ ಸಹಾಜಾ ಕಿರಾಮಿ ವ ತಾಜಿಫಿನ್ ಸೆ
ಲೊಕರ ಯಹಿ ಅಕಿಫಾ ಯಲಾ ಆ ರಹಾ ಹೆ. ಫಿಜ್ಜಿಲಾ ಸೆ ಲೊಜಲೆ ಹೆ,

ಸಯ್ಯದನಾ ಫಿಫ್ರಾಹಿಮಿ ಅಲಯಹಿರಸಲಾಮಿ ನೆ ತಾರೊ ಕೊ ಲೊಜಕರ
ಕಹಾ ಕೆ ಯೆ ಮೊರಾ ರಬ ಹೆ, ಫಿರ್ ಯಾಫ ಕೊ ಲೊಜಕರ, ಫಿರ್ ಸೂಝ ಕೊ ಲೊಜಕರ
ಫರಮಾಯಾ ಕೆ ಯೆ ಮೊರಾ ರಬ ಹೆ. (ಸುರೊ ಅನ್ಅಮ - ೨೨ ಥಿ ೨೮)

રબ કો ઉપર તલાશ કીયા નીચે કયું નહીં હુંઢા ? નીચે ભી તો ખુબસૂરત અશ્યા (ચીઝો) થી ખુબસૂરત ફૂલ, ચમકતે પથ્થર ઓર જવાહીરાત, હસીન મનાઝીર વગેરે છે, ઉન સબ મેં રબ કી તલાશ કરતે. બચ્યા થા, ઉપર કયું તલાશ કીયા ? ઝાહીર હૈ કે બચ્ચે કી ભી ફીતરત યહી કબુલ કરતી હૈ કે રબ ઉપર હૈ.

ફિરઓન ને કહા :

વ કા-લ ફિર-અવ-નુ યા-હા-માનુબ-નિ લી સ-ર-હલ લ-અલી અબ-લુગુલ અરબા-બ. અરબાબરસમાવાતિ ફ અત્તલિ-અ ઈલા ઈલાહિ મુસા વ ઈન્ની લ અઝુન્નુહુ કાઝીબા.

(અલમુઅમીન-૩૬, ૩૭)

તરજુમા:ફિરઓન ને કહા અય હામાન ! (મેરે લીયે એક) બખી ઈમારત બનાઓ તાકે ઉપર ચઢકર દેખું કે (મુસા કા) અલ્લાહ ક્યાં હૈ, મુસા મુઠ બોલતે હૈ.

જોકે માઅના ચે હુએ મુસા અલયહીસ્સલામ ને કહા થા કે મુજે ઉસ અલ્લાહ ને ભેજા હૈ જો ઉપર હૈ, તબ હી તો ફિરઓન ને બુલન્દ તરીન ઈમારત બનવાઈ પરના (અગર ઝમીન મેં યા હર જગહ હોતે તો) ઈમારત ન બનવાતે, (સચ્ચદ અ.કાદીર જીલાની ગુન્થતુત્તાલીબીન સફા પક જીલ્દ-૧ મેં ફરમાતે હૈ કે) સારી આસમાની કિતાબોં મેં સારે નબીયોં કી તરફ ભી હુકમ આયા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા અરશે અઝીમ પર હૈ ઓર ફી ફુલ્લી મકાનીન (હર જગહ) કહેના સહીહ નહીં હૈ.

સચ્ચદના સુલયમાન અલયહીસ્સલામ કે ઝમાને મેં કહત પળ ગયા સુલયમાન અલયહીસ્સલામ સે લોગોં ને અરઝ કીયા

કે અય અલ્લાહ કે નબી ! દુઆ કીજીયે કે અલ્લાહ તઆલા રહમત કી બરસાત બરસાએ. સુલયમાન અલયહીસ્સલામ કોમ કો લેકર બાહર નીકલે ઓર ફરમાયા કે નમાઝે ઈસ્તીસ્કા અદા કરે. ઉસ લમ્હે કયા દેખતે હૈં કે એક ચૂંટી આસમાન કી તરફ મુંહ કરકે ઓર પાંપ ઉપર ઉઠા કર દુઆ માંગ રહી હૈં કે યા રબ્બલઆલમીન હમ ભી તેરી મખ્લુક હૈં ઓર હમે ભી બારીશ કી જરૂરત હૈ. (રવાહુ-અહમદ વ સહિહુલહાકીમ બુલુગુલ મરામ-સફા-૧૦૪) મતલબ યે હૈં કે ચૂંટીયોં કો ભી માલૂમ થા કે રબ્બુલ આલમીન કી ઝાત ઉપર હૈ. સૂફીયોં કા અલ્લાહ બેડા ગરક કરે જીન્હોને હમ લોગોં કો બ્રહ્મન બના દીયા.

બ્રહ્મન કા મઝહબ હૈં કે ખુદા હર જગહ મૌજુદ હૈ, મુસલમાન કા યે મઝહબ નહીં. ઈધર દેખેં ચૂંટી કો ભી માલૂમ થા કે અલ્લાહ તઆલા ઉપર હૈ, સુલયમાન અલયહીસ્સલામ ને કોમ સે ફરમાયા કે વાપસ ચલો અલ્લાહ તઆલાને ચૂંટી કી દુઆ કો શરફે કબુલીયત બખ્શા હૈ ચુનાંચે બારીશ જરૂર હોગી.

અલાવા અઝીં સહાબા કીરામ, તાબીઈન ઓર તબઅ તાબીઈન કા યહી અકીદા રહા હૈં કે અલ્લાહ તઆલા આસ્માનોં કે ઉપર અરશે મુઅલ્લા પર જલ્વા અફરોઝ હૈ.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ મેઅરાજ શરીફ મેં ક્યાં ગએ થે ? આસમાન પર ગએ થે યા નહીં ? અગર અલ્લાહ તઆલા યહાં (ઝમીન) પર ભી જલ્વા અફરોઝ થે તો ઉપર કયું ગએ ?

હમારા અકીદા શુરૂ સે હી યે ચલા આ રહા હૈં કે અલ્લાહ તઆલા અરશે મુઅલ્લા પર હૈ, જૈસા કુરઆન મજીદ મેં આયા હૈ હમ ભી ઉસી તરહ કહેતે હૈં. ઈમામ અવઝાઈ તબઅ તાબઈ હૈ, આપ ફરમાતે હૈં કે હમારા ઓર તાબીઈન કા ઈબ્તીદા સે હી

યે અકીદા હે કે રબ્બુલ આલમીન અરશ પર હે મગર અલ્લાહ તઆલા કા ઈલ્મ હર મકામ પર હે. (કીતાબુલ અરુમા વસ્સીફાત લીલ બયહકી, સફા - ૨૯૧) હર ઝાહીર ઓર મખફી બાત અલ્લાહ કે ઈલ્મ મેં હે. અબ બતલાઈયે કે અસલ (સહીહ) અકીદા કીસકા હે ? હમારા યા આપકા ? આપકા અકીદા જહમી (જહમ બીન સફવાન) વાલા હે, પહેલે ફિરઓન કા અકીદા થા, ઉસને ઈન્કાર કીયા ઓર કહા કે એક મીનાર બનાઓ તાકે ઉસ પર ચઢકર દેખું અલ્લાહ કહાં હે. ફીર રફતા રફતા આપ કે જહમીને ઉસકા ઈન્કાર કીયા કે અલ્લાહ તઆલા ઉપર હે. યે તહરીક (ચળવળ) કુફ્રે સે ચલી હે.

કુરઆન કે બારે મેં અકીદા

ઓર કુરઆન કે મુતઅલ્લીક હમારા યે અકીદા હે કે જો હમ પઢતે હેં અલ્લાહ કા કલામ હે મગર આપ કી કીતાબોં મેં ક ઈ ઓર લીખા હે તુમ્હારી કીતાબ શામી ફત્હુલ કદીર શરહ હીદાયા ઓર મુલ્લા અલી (હનફી) ને ફીકહ અકબર મેં ભી લીખા હે. ઈસી તરહ શરહ અકાઈદુન નીસ્ફીયહ મેં ભી લીખા હુવા હે કે “કુરઆન વોહ કલામ હે જો ઉપર અર્શ પર હે ઓર જો હમારે પાસ મોજુદ હે સો યે મદલુલ ઓર ઉસકા મફ્હુમ હે” (યાની યે જો કુરઆન હમારે પાસ હે વો અસલી કુરઆન નહીં હે અસલી કુરઆન તો ઉપર અલ્લાહ કે પાસ હે યે તો સીઈ અસલી કુરઆન કી નકલ ઓર ઉસકી સમજ હે.)

હાલાંકી મુસલમાન કા યે અકીદા નહીં હે. અસ્લાફ સબ ઈસ પર મુતફીક હે કે હમારે પાસ મોજુદ કુરઆન મજીદ કલામુલ્લાહ હે ઓર ઉસીકી તરફ સે નાઝીલ કરદા હે. ઈમામ

સુફ્યાન બીન ઉયયનહ, અમ્મ બિન દિનાર તાબઈ સે રીવાયત કરતે હેં સત્તર (સીતેર) બરસ સે સહાબા કીરામ ઓર તાબીઈન કી સોહબત મેં રહા હે ઉન સબકા અકીદા યહી રહા હે કે અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ કા ખાલીક હે ઓર દિગર તમામ ઉસકી મખ્લૂક હે, મગર કુરઆન મજીદ મખ્લૂક નહીં હે. કુરઆન અલ્લાહ કા કલામ હે અલ્લાહ કી તરફ સે નાઝીલ હુવા હે, ઉસી કી તરફ લોટ જાએગા.

(અલ ઉલુ લેઅલીશિયલ ગફફાર, લિલ ઈમામ ઝહબી સફા-૧૧૫, કિતાબુર રદ અલલ જહમીયહ લિલ ઈમામ દારમી, સફા - ૧૦૦, ૧૦૧, કીતાબુલ એઅતેકાદ લિલ ઈમામ બયહકી સફા - ૩૯, ખલ્ફુ અફઆલિલ ઈબાદ લિલ ઈમામ બુખારી સફા - ૭, ૧૬)

તુમને યે ગલત અકીદા બનાયા હે કે કુરઆન અલ્લાહ કા કલામ નહીં હે, અસલ તો અલ્લાહ કે પાસ હે હમારે પાસ ફક્ત ઉસકી નકલ હે. ઈસી લીયે તો ઈજાઝત દેતે હેં કે નમાઝ મેં કુરઆને પાક ફારસી ઝબાન યા કીસી ઓર ઝબાન મેં ભી પઢા જા સકતા હે, કયું ? ઈસ લીયે કે તુમ્હારા અકીદા હી એસા હે કે અસલ તો તુમ્હારે પાસ હે નહીં યુનાંચે કીસી ભી ઝબાન મેં પઢા જા સકતા હે.

ઈમાન કે બારે મેં અકીદા

તીસરા મસઅલા, આપ કેહતે હેં કે ઈમાન કલિમા કા નામ હે ઓર અઅમાલ ઈમાન મેં દાખીલ નહીં હે. હમ કેહતે હેં કે અમલ ઈમાન મેં દાખીલ હે, ઈમાન મુરકકબ (જુળા હુવા) હે ઓર અમલ ઈમાન કા જુઝ (હીસ્સા) હે. યહી અકીદા અસ્લાફ કા ચલા આ રહા હે. (અલ ફરસીદતુન બુનીય્યહ લે ઈબ્ને કાસીમ રહ. સફા - ૧૨૭)

સહાબી, તાબઈ, તબઅ તાબઈ ભી ઈસી અકીદે કે કાઈલ થે. જો ઈમાન કો મુરક્કબ કહેતે હૈં વોહ નમાઝ કો ઈમાન કા જુઝ કહેતે હૈં. (સહીહ બુખારી મઅ ફત્હુલ બારી સફા - ૪૦ થી ૪૭, જીલ્દ-૧) આપકે યહાં એસા નહીં હૈ તબી તો કેહતે હો કે બેનમાઝી ભી મુસલમાન હૈ. હમ બે નમાઝીકો મુસલમાન નહીં કહેતે, હમ ઉનકો કાફીર કહેતે હૈં કયુકે નમાઝ ઈમાન મેં દાખીલ હૈ. ઈમામ મરુઝી નકલ કરતે હૈં કે સહાબા એ રસુલ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ ઈસ બાત પર મુતફીક થે કે જીસને જાન બુઝ કર નમાઝ છોડ દી વો ઈસ્લામ સે નીકલ ગયા. યહી અકીદા તાબઈન કા થા. અચ્યુબ સખ્ત્યાની તાબઈ કહેતે હૈં કે નમાઝ છોડને સે બન્દા કાફીર હો જાતા હૈ ઈસ બાત પર હમ સબ મુતફીક હૈં.

ગૈરલ્લાહ કા વસીલા

ચોથા મસઅલા વસીલા કા હૈ. આપ હર ચીઝ મેં વસીલે કે કાઈલ હૈં, ફલાં પીર કે વાસ્તે સે, ફલાં પીર કે વસીલે સે, હત્તા કે બેહશતી ઝેવર સફા - ૯૩ મેં કુત્તે કા વસીલા ભી લીયા ગયા હૈ, એક તઅવીઝ લીખા ગયા હૈ “બીહુરમતી, કુલાનિ અસ્તાબિ કહાનિ વ કલ્બિહિમ” યા અલ્લાહ અસ્તાબે કહફ ઓર ઉનકે કુત્તે કે વસીલે વગેરહ સે...હમ ગૈરલ્લાહ કે વસીલે કે કાઈલ નહીં હૈં, બતલાઓ કયા કીસી સહાબીને એસા કીયા હૈ ? એસા ન કુરઆન કા હુકમ હૈ, ન નબી સલ. કા ફરમાન હૈ, ફૈસલા આપ ખુદ કરલે અસલ (સહીહ) મસ્લક કીસકા હૈ હમારા યા આપકા ?

ફાતેહા ખલ્ફલ ઈમામ કા મસઅલા

આઈયે ઈસ મસઅલે પર કે તુમ ઈમામ કે પીછે સુરે ફાતેહા પઢને કે મુખાલીફ હો. સહાબા કા ઝમાના ગુઝર ગયા, તાબઈન કા ઝમાના ગુઝર ગયા, તબઅ તાબઈન કે ઝમાને કા વાકેઆ હૈ, હદીષ ઓર કુરઆન કા ફૈસલા મૌલવી ખુદ બેઠ કર કરેંગે. આપ તીરમીઝી શરીફ મેં દેખે કે અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક રહ. જો ઈમામ અબુહનીફા રહ. કે શાગીર્દ હૈ ઓર તબઅ તાબઈ હૈ, આપ ઉસ દોર કી બાત કરતે હૈં કે “અના અકરઉ ખલ્ફલ ઈમામી વન્નાસુ ચકરઉન ઈલ્લા કવમુમ મીનલ ફુફીયીન” (જામેઅ તીરમીઝી મઅ તોહફતુલ અહવઝી સફા-૪૫૨ જીલ્દ-૧) યાની મેં ઈમામ કે પીછે સુરે ફાતેહા પઢતા હું, સારી દુનિયા કે મુસલમાન પઢતે હૈં. ફક્ત ફુફે મેં એક જમાઅત હૈ જો નહીં પઢતી.

ફુફે કે ભી સબ લોગ નહીં, બલ્કે એક જમાઅત હૈ જો નહીં પઢતી. સહાબા કા દોર ગુઝરા, તબઅ તાબઈન કે દોર મેં ઈમામ કે પીછે સુરે ફાતેહા પઢના છોડ દીયા, વોહ ભી ફુફે કી એક જમાઅત કી તરફ સે શુરૂ હુવા, અબ બતલાઈયે કે નયા મઝહબ કીસ કા હૈ ?

રફઉલ ચદયન કા મસઅલા

રફઉલ ચદયન કે બારે મેં ભી એસી હી બાત હૈ. ઈમામ મુહમ્મદ બીન નસર મરૂઝી રહ. જો કે તબઅ તાબીઈન મેં સે ચોથે નમ્બર પર હૈ, ફરમાતે હૈ “સારી દુનિયા કે આલીમ રફઉલ ચદયન કે કાઈલ હૈ સીવાએ ફુફા કે” (ફત્હુલ બારી સફા-૨૩ જીલ્દ-૨) ઈસકા મતલબ યે હુવા કે સારા બીગાડ ફુફે સે શુરૂ

હક ઓર બાતિલ

હવા છે. હમારા મઝહબ ઈન સબ મઝાહીબ સે પહેલે કા છે. તુમ તો ટુટ કર પાંચ બને હો ઓર ઈલ્લામ હમે દેતે હો, કે તુમ્હારા મઝહબ નયા મઝહબ છે. હાલાંકે, યે સરીહન ગલત છે. હમારે મઝહબ કી બુનીયાદ અલ્લાહ કે કુરઆન ઓર હદીષે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ પર છે. હમારા મઝહબ પોહ છે જો કુરઆને હકીમ સે પાબીત છે ઓર હમ ઉસી કો મઝહબ સમજતે છે જેસા કે કુરઆન કા હુકમ છે :

(વમા આતાક્રમુર રસુલુ ફ-ખુઝુહુ વમા નહાક્રમ અન્હુ ફન-તહુ) (અલ હશર, ૮)

તરજુમા : ઓર જો તુમ કો રસુલ દે ઈસકો લેલો ઓર જસસે તુમકો રોકે ઈસસે રુક જાઓ.

હમારા તરીકા ઓર આપકા તરીકા

હમ સબકે લીયે બહેતર તરીકા પો હે જો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ કા છે. તુમ યાહે હજાર તરીકે પેશ કરો, હજારો મઝહબ બનાઓ લેકિન હમારા (સિર્ફ એક હી તરીકા છે જો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ કા છે) દુસરા કોઈ તરીકા નહીં છે. તુમ્હારે ચીશ્તી, કાદરી, નકશબંદી, સહરવર્દી પગેરહ યે સબ ખુદ સાખ્તા (ખુદ કે બનાયે હુંવે) તરીકે છે. ઉનકા ઝીકર ના કુરઆન મેં ઓર ના રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ કી હદીષે મુબારકા મેં છે. યે સબ બાદ મેં બનાયે ગયે છે. તુમ કાદરી તરીકે કો સૈયદ અ.કાદિર જીલાની સે મનસુબ કરતે હો મગર ઉન્હો ને

હક ઓર બાતિલ

અપની કિતાબ ગુન્યતુત્તાલીબીન મેં ઈસકા કહીં ભી ઝીકર નહીં કિયા બલ્કે આપને ખુદ કહા હે મઝહબ પોહ જો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા હો. જસકા મા'ના યે છે હમારા મસ્લક પાઝેહ છે. હમારા મઝહબ યા મસ્લક કીસીકી રાય યા ખ્યાલ કા તાબેઅ નહીં છે. હમ ફર્ક સિર્ફ યે કરતે હેં કે અઈમ્માએ દીન કે ઈખ્તીલાફ દુર કરને કે લીયે રસુલુલ્લાહ સલ. કો મુનસીફ ઓર કાઝી મુકર્રર કરતે છે.

આઈયે રસુલુલ્લાહ સલ. કો ફેસલ બનાતે છે.

દુનિયા કા મુસલ્લમ કાનુન ભી યહિ છે કે જસ મામલે મે દો આદમી લડતે હો તો તીસરે કો પાલીષ યા અમીન બનાયા જાતા છે. હમ ભી ફકત યહી કેહતે હેં કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ કો મુનસીફ ઓર કાઝી તસલીમ કિયા જાએ. જસ મકામ પર ઈમામ અબુ હનીફા યા ઈમામ શાફઈ કા કિસી મસઅલે મેં ઈખ્તીલાફ હો તો ઉસ મકામ પર રસુલુલ્લાહ સલ. કો હી મુનસીફ ઓર કાઝી બનાયા જાએ ઓર આપ સલ. હી સે ફેસલા લીયા જાયે. અગર હમ કીસી મસઅલે કે હલ કે લીયે ઈમામે આઝમ મુહમ્મદુર રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહૂ અલય-હિ વ સલ્લમ કો પાલીષ (અમીન) બનાતે હે તો તુમ આગ બગોલા ક્યું હોતે હો ? ગુસ્સે મેં ક્યું આતે હો ? ઈસ તરહ કરને સે ઈમામ સાહબ કી કોનસી બે હુરમતી હોતી હે ? (જો તુમ ગુસ્સે હોતે હો ઓર આગ બગોલા હોતે હો, ઈસ તરહ કરને સે ઉનકી કોઈ બે હુરમતી યા બે ઈઝઝતી નહીં

હક ઓર બાતિલ

હોતી) ઇમામ અહમદ બીન હમ્બલ યા ઇમામ શાફી મેં કોઇ ઇખ્તિલાફ હો તો ઉસકે લીયે પાલિષ રસુલુલ્લાહ સલ. કો બનાયા જાએ. કુરઆને પાક મેં ઇશાઈ બારી તઆલા હે :

ફઈન તનાઝઅ-તુમ ફી રાય-ઈન ફ-રદ્દુ હુ
ઈલલ્લાહિ વર-રસુલ. (અન-નિસા - ૫૯)

ટાની :- જુસ મકામ પર તુમ મેં ઇખ્તિલાફ પેદા હો જાએ તો ઉસ મકામ પર તુમ ચે ફેસલા અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસુલ સલ. કે પાસ લે જાઓ.

ચકીનન વહાં પહોંચને સે ઇતીફાક ઓર ઇત્મીનાન હો જાએગા. કયું કે જો ભી ઇમાનદાર હોગા વો ઉસ ફેસલે કો (દિલસે) કબુલ કરેગા મગર જુસકે દિલમેં ઇમાન નહીં હોગા વો ફરાર કી રાહ ઇખ્તિયાર કરેગા. જૈસે કુરઆને કરીમ મેં ઇશાદિ રખાની હે : 'વ ય-ફુલુ-ન આમન્ના બિલ્લાહી વ બિર-રસુલિ વ અ-તઅ-ના ખૂમ્મ ય-ત-વલ્લા ફરીફૂમ મિન્હૂમ મિમ બઅ-દિ ઝાલિ-ક વમા ઉલાઈ-ક બિલ મૂઅ-મિની-ન. વ -ઈઝા ફુઝિ ઇલલ્લાહિ વ રસુલિહી લિ-યહ- ફૂ મ બય-નહૂમ ઇઝા ફરીફૂમ મિન્હૂમ મૂઅ-રીઝુન' (અન્નુર- ૪૭, ૪૮)

ઈન આયતોં કા હાસીલ ચે હે કે દાવા તો કરતે હે કે હમ અલ્લાહ પર ઇમાન લાએ ઓર ઉસ કે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ પર ઇમાન લાએ મગર બાદ મેં ઇન્કાર કર દેતે હે, કયું કે ઉન કે દિલોં મેં ઇમાન બીલકુલ હી નહીં હે ઓર ઉન કી સબ સે બડી નીશાની ચે હે કે જબ કહા જાતા હે કે

હક ઓર બાતિલ

આઓ કુરઆન વ હદીષ કે મુતાબીક ફેસલા કરેં તો રાહે ફરાર ઇખ્તિયાર કરેંગે. ચે મુનાફીક કી નીશાની હે, મગર જો સાહેબે ઇમાન હોંગે તો ઉન સે અગર કહા જાએગા કે કુરઆન વ હદીષ કે મુતાબીક ફેસલા કરેં તો વો જરૂર કબુલ કરેંગે.

આખરી ગુઝારીશ

આખીર મેં એહલે હદીષ કે મસ્લક કે મુખાલીફીન કો દઅવત દેતા હું કે આએ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય-હિ વ સલ્લમ સે ફેસલા હાસીલ કરે, કુરઆન વ હદીષ કો દરમ્યાન મેં લાએં. આઈયે ઇખ્તિલાફ કો ખતમ કરને કે લીયે ઇમામો કે ઇમામ, અવામ કે આકા, ઇમામે આઝમ મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ.કો પાલીષ બનાએ . મઝહબી પ્લેટ ફારમ પર વહદત ઓર મસાવાત (ભાઈ ચારગી) કે પરચમ લહેરાને કા ચે બેહતરીન રાસ્તા હે. અગર નિચ્ચતેં સાફ હોં ઓર મુસલમાનો મેં સે ફીરકા બન્દી કી લઅનત ખતમ કરને કે દિલસે ખવાહાં હોં તો ફીર ઇસ આજુઝાના દઅવત કો કબુલ કરના હર મુસલમાન કા દીની ઓર કોમી ફરીઝા હે, વરના કયામત કે દીન અલ્લાહ તઆલા કે સામને જવાબ દેહ હોંગે.

ફીર ન કહેના હમેં ખબર ન હુઈ
વમા અલયના ઇલ્લલ બલાગ.

